Wat awer och wichteg ass, mengen ech, als Schlussfolgerung: Et ass eng wichteg Reform, déi elo gemaach gëtt an der Fonction publique. Et wäert dann nozéien iergendwéi am private Secteur, wann och Fortschrëtter gemaach ginn an der Fonction publique. A mir wëssen, datt och déi Acquisen, déi d'Fonction publique huet, déi och erkämpft goufen, well et war net ëmmer einfach am ëffentlechen Déngscht, déi hunn och ëmmer eng Wierkung, datt duerno och de private Secteur nozitt.

An dofir ass et och ëmmer wichteg - et däerf een ni vergiessen -, datt och Acquise vun der Fonction publique sech duerno erëmschloen, vläicht mat engem gewëssene Retard, mä erëmschloen am private Secteur. Ëmgedréit awer och. An dat ass och ëmmer d'Gefor. Do muss een ëmmer oppassen. Dat heescht, dat ass wichteg.

Mir hunn elo gesinn, do war et dës Kéier ëmgedréit, datt elo de Pappecongé, natierlech hei ëmgesat gëtt, mä wann een och scho vu Signalwierkung schwätzt, a mir hu jo hei e bësse iwwer Congé geschwat: An der Fonction publique sinn d'Congéen natierlech och méi favorabel organiséiert wéi am private Secteur. Ech mengen, do muss een och an eng Richtung goen, fir fir méi Gerechtegkeet ze suergen, dës Kéier fir de private Secteur, ouni der Fonction publique eppes ofzehuelen, well si hunn déi Congészäit natierlech zu Recht. En Ufank wier schonn eng sechst legal Congéswoch. Dat wier schonn en Ufank fir eng Ugläichung.

Op jiddwer Fall ni vergiessen: Dat, wat d'Fonction publique erkämpft...

M. Dan Kersch, *Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.*- Den Här Wagner huet de Programm vun der LSAP gelies, gesinn ech.

(Hilarité)

M. Marc Baum *(déi Lénk).*- Den Här Wagner huet eis Fuerderung vun ëmmer schonn nach eng Kéier widderholl.

M. David Wagner *(déi Lénk).*- Déi Remark, déi huelen ech gären un, zemools um Enn vun dëser Legislaturperiod. Mir stëmmen dat heiten also mat Freed.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci. Domat ass déi allgemeng Debatt ofgeschloss. An d'Wuert huet de Minister fir d'Fonction publique, den Här Dan Kersch.

Prise de position du Gouvernement

M. Dan Kersch, *Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.*- Merci, Här President. Ech mengen, haut kann een, ouni ze ënnerdreiwen, soen, dass et e groussen Dag ass fir d'Lëtzebuerger Sozialpolitik. E grousse Merci un de Rapporteur. E grousse Merci och un all déi mandatéiert Spriecher vun de Fraktiounen, déi alleguerten hir Zoustëmmung zu dësem Gesetz scho signaléiert hunn.

Wa mer haut dat Gesetz hei stëmmen, wat an enger éischter Phas fir d'Fonction publique beim Stat gëllt, da wëll ech gläich op eng Fro, déi och scho vu verschiddene Riedner ugeschwat ginn ass, äntwerten.

Virausgesat d'Chamber gëtt haut hiren Accord, an dovu kann ee jo ausgoen no menge Virriedner, da wäert de 25. Juli op der Dagesuerdnung vum Regierungsrot e Projet de règlement grand-ducal stoen, fir dat nämlecht am Gemengesecteur ëmzesetzen. Dat heescht also, dass mer dann zäitgläich mat der Fonction publique beim Stat dat nämlecht och kënnen am Secteur communal ëmsetzen, wat an där Form do nach ni do war.

A fir all Näiddiskussioun vu vireran auszeschalten: Jo, et ass geplangt, fir d'Zäitspuerkonten och am Privatsecteur ëmzesetzen. De Projet de loi 7324 vum Aarbechtsminister Nicolas Schmit ass de 25. Juin deposéiert ginn a steet dann och jiddwerengem zur Asiicht zur Verfügung.

A wéi wichteg dat ass, fir vu virera bei dësem ganz wichtegen Thema vun der Sozialpolitik all Jalousien auszeschléissen, dat hu mer an der Vergaangenheet gemierkt, well all Kéiers, wa mer e Schratt no vir gemaach hunn an der Fonction publique, mer praktesch beschëllegt gi sinn, de Privatsecteur ze vernoléissegen.

Den Tenor war bei där Machinerie, déi da meeschtens lassgetrëppelt ginn ass, ëmmer deen nämlechten, an d'Zil, wat verfollegt ginn ass mat deene Campagnen, war och ëmmer dat nämlecht. Et ass probéiert ginn ze insinuéieren, déi eng géint déi aner auszespillen, ze behaapten, déi sougenannt „Privilegéiert" aus der Fonction publique géifen op Käschte vun deenen „Benodeelegten" aus dem private Secteur profitéieren.

Här President, ech si geléiert ginn, dass sozial Fortschrëtter, egal a wéi engem Secteur se realiséiert ginn, ëmmer erëm Signalwierkungen op all aner Secteuren haten. Dat war net aneschters, wéi an de 60er Joren den Index agefouert ginn ass, fir d'Éischt an der Fonction publique, fir en herno op d'gesamt Lëtzebuerger Land auszedeenen.

Ëmgedréit waren den 13. Mount oder d'Iessensgeld Saachen, déi fir d'Éischt am Privatsecteur realiséiert gi sinn, ier se dann och an der Fonction publique zur Selbstverständlechkeet gi sinn.

An dat lescht Beispill ass dat, wat mer haut maachen. D'Erhéijung vum Pappecongé op zéng Deeg ass eppes, wat mer am Privatsecteur schonn hunn a wou haut d'Fonction publique da wäert nozéien.

A well et déi Wiesselwierkung do gëtt an ëmmer ee Secteur deen anere matzitt, ass dat och vläicht d'Erklärung derfir, firwat dass verschidde Patronsorganisatiounen - an ech betounen dat Wuert „verschidde Patronsorganisatiounen" - mat Vehemenz géint all soziale Fortschrëtt an der Fonction publique optrieden. An déi, déi aus Jalousie do oft matjaulen, maachen, ouni dass se dat vläicht wëllen, dat objektivt Spill vun deene Patronen - an ech betounen nach eng Kéier: net se alleguerte si gemengt, mä ganz spezieller -, déi Entrepreneuriat mat Egoismus verwiesselen.

An dësem Fall wäert dat Spill mat Sécherheet net opgoen. Wéi gesot, de Projet de loi iwwert d'Zäitspuerkonten beim Privatsecteur ass vum Aarbechtsminister schonn deposéiert ginn. An ech behaapten hei emol ganz fräi a frank, dass, wa mer dëse Projet vun der Fonction publique net haut géife finaliséiert kréien, da wäre mer och am Privatsecteur net esou wäit, wéi mer haut sinn.

Jorelaang ass et do e Blocage gi bei de Sozialpartner. Jorelaang sinn all méiglech an onméiglech Argumenter ervirgeholl ginn, fir dee sozialpolitesche Fortschrëtt am private Secteur ze verhënneren. An eréischt de Fait, dass mer dëse Projet de loi vun der Fonction publique haut hei wäerte stëmmen, huet den Deblocage vun de Patronatsorganisatiounen iwwerhaapt erméiglecht. Ech sinn iwwert déi Entwécklung immens frou.

D'Zäitspuerkonte selwer, an dat ass och schonn hei ugedeit ginn, kënne mat Sécherheet eng Win-win-Situatioun ervirbréngen. Winner wäerte mat Sécherheet déi Leit sinn, déi e wäerte benotzen, entweder am Joer selwer, fir op verschiddene Plagë méi ze schaffen an op anere manner an domadder hiert Familljeliewe besser kënnen ze plangen an ze organiséieren, oder awer iwwer eng méi laang Period Stonnen uspueren, fir dann och eng méi laang Period kënnen auszesetzen, fir emol eng Kéier richteg kënne Loft ze huelen oder zur Rou ze kommen.

Mä och de Patron Stat - an och dat ass hei ugedeit ginn - ka Gewënner sinn, well och hien all Interêt drun huet, dass e mat zefriddenem, ausgeroute Personal kann zesummeschaffen, dat d'Fonction publique wäert stäerken an dat dann och kann, opgrond vun dësem Gesetz, säi Beruffs- a Familljeliewe besser matenee kombinéieren.

Ee wichtegt Element wëll ech hei awer ganz besonnesch ervirsträichen: Keen Agent kann a soll gezwonge ginn, méi flexibel wéi haut ze schaffen. D'Decisioun, wéi geschafft gëtt, wäert och an Zukunft, wat d'Zäitspuerkonten ugeet, exklusiv beim Agent selwer leien. Wann et anescht wier, a Verschiddener - dat wäert kengem entgaange sinn - liebäugele mat esou engem System, wann et anescht wier, wier dat eng ongeheierlech an intolerabel Amëschung an d'Privatliewe vun eisen Agenten. Ëmsou méi wichteg ass et, dass mer eis haut en Instrument ginn, dat garantéiert, dass den Agent, hien oder si, eleng d'Souveränitéit iwwert d'Gestioun vu sengem Liewe behalen. De Mënsch schafft fir ze liewen. Net ëmgedréit.

An als verantwortleche Minister vun der Fonction publique, staatlecher Fonction publique, mat ronn 28.000 Leit - wéi gesot, den assimiléierte Secteur ass do net derbäigerechent -, sinn ech immens frou, eppes Klenges kënnen derzou bäizedroen, dass d'Leit ënner bessere Konditioune kënne schaffen, fir besser kënnen ze liewen.

Ech wollt vläicht nach ee Wuert dozou soen, well dat och hei ugeschwat ginn ass, dass mer schonn en anere Projet de loi haten, deen d'Regierung zréckgezunn huet. Firwat hu mer deen zréckgezunn an hunn en neie gemaach? Ma ganz einfach: Well et keen Accord tëschent de Sozialpartner iwwert deen Text ginn ass. Dir kennt alleguerten den Avis vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics, deen dee viregte Gesetzesprojet alles aneres wéi guttgeheescht huet. Mä well mer awer mengen, dass bei dësem extrem wichtege Projet, deen d'Organisatioun vun der Aarbechtszäit matregelt, esou e Projet net géint d'Personal ze realiséieren ass, dofir hu mer dee Projet zréckgezunn an een neie gemaach. Dat ass deen eenzegen an allengege Grond, firwat dass dat geschitt ass.

Et ass och nach gefrot ginn - ech froe mech zwar, firwat dass dat an dësem Kontext geschitt, vläicht wär et besser, d'Fro direkt un den Auteur ze stellen. Effektiv, den Här Schmit huet op eng Question parlementaire, wat d'Verallgemengerung vum Pappecongé ugeet, geäntwert. En huet dat och selbstverständlech, esou wéi en et versprach hat - an d'Madamm Modert kennt den Här Schmit aus fréieren Zesummenaarbechten -, huet en dat och an der Regierung thematiséiert. An domadder ass, mengen ech, och kloer duerch d'Beäntwertung vun der Question parlementaire, wéi d'Regierung zu där doter Fro steet.

Ech wéilt nach vläicht ee Wuert soen…

(Interruption)

Jo?

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Ech mengen, den Här Minister huet näischt dergéint.

M. Dan Kersch, *Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.*- Nö.

(Hilarité)

Mme Octavie Modert *(CSV).*- Merci, Här President. Här Minister, ech wollt just nofroen: Wat war dann d'Haltung vun der Regierung doropshin? Merci.

M. Dan Kersch, *Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.*- Also, Madamm Modert, Dir waart jo selwer Member vun der Regierung. Wann e Member vun der Regierung eng Question parlementaire beäntwert, da mécht en dat net a sengem perséinlechen Numm, mä e mécht et am Numm vun der Regierung.

Mme Octavie Modert *(CSV).*- Jo, ebe just! Also, wat huet d'Regierung gesot?

M. Dan Kersch, *Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.*- Ech mengen, d'Fro ass beäntwert.

Ech wollt vläicht nach eppes soen zur Fro vun de Gemengen. Ech mengen, ech hat d'Fro beäntwert: Wat geschitt am Gemengesecteur? Also, et ass ganz kloer en Zil, zäitgläich mat der Ëmsetzung vun dësem Gesetz an der Fonction publique fir de staatleche Secteur mat deem Règlement grand-ducal, dee fäerdeg ass an deen och mam Syvicol diskutéiert ass, wat d'Prinzipien dovunner ugeet, fir dat dann och kënnen am Gemengesecteur direkt ëmzesetzen.

Domadder géife mer dann engersäits d'Autonomie communale respektéieren. Mir fueren also an deem Gläichschrëtt weider, wéi dat ëmmer geschitt ass: engersäits d'Gesetzgebung fir d'Fonction publique an anerersäits dann och dat, wat an der Fonction publique komm ass, iwwert den Niveau vu Règlement-grand-ducallen also an de Gemengesecteur ëmsetzen. Dat wäert hei also zäitno geschéien.

Domadder hätte mer am Fong déi zwee konstitutionell Prinzipper, déi d'Madamm Modert ugeschwat huet, garantéiert: engersäits d'Autonomie communale an anerersäits awer och d'Gläichbehandlung vun all eise Beamten.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och. A mir wären da prett fir d'Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7171.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7171 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

60-mol Jo. Unanimitéit. Domat ass de Projet 7171 ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, M. Aly Kaes, Mme Claudine Konsbruck, M. Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par M. Marc Spautz), Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot (par M. Yves Cruchten), Claude Haagen (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Gérard Anzia, Henri Kox (par Mme Viviane Loschetter), Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber mat der Dispens vum zweete Vott d'accord?

(Assentiment)

Merci. Dann ass och dat esou decidéiert.

Mir géifen zum nächste Projet vun eisem Ordre du jour iwwergoen, dem Projet de loi 7284 iwwert de Contournement vu Käerjeng. An d'Wuert huet direkt d'Rapportrice, d'Madamm Josée Lorsché.

6. 7284 - Projet de loi relatif à l'aménagement du contournement routier de Bascharage et portant modification de la loi modifiée du 16 août 1967 ayant pour objet la création d'une grande voirie de communication et d'un fonds des routes

Rapport de la Commission du Développement durable

Mme Josée Lorsché *(déi gréng), rapportrice.*- Jo, Här President, beim Projet de loi 7284 geet et ëm de Finanzement vum Contournement vun der Uertschaft Bascharage, och Nidderkäerjeng genannt.

Dir Dammen an Dir Hären, well keng Autobunn vum Südwesten a Richtung Stad verleeft, ass d'Duerchquere vum Zentrum vu Bascharage momentan déi eenzeg Méiglechkeet, fir ouni grouss Ëmweeër vun Aubange, Lonkech an aus dem sougenannte Péitenger Baseng an d'Stad ze fueren.

Am Laf vun de leschte Jorzéngten ass den Duerchgangsverkéier an der Uertschaft doméinst massiv geklommen. D'Konsequenz ass déi, datt d'Stéckstoffwäerter, NO_2, déi regelméisseg am Zentrum vu Bascharage gemooss ginn, d'Grenzwäerter vun der europäescher Loftschutzdirektiv aus dem Joer 2008 massiv iwwerschreiden. Zäitweis erreeche se iwwer 80 Mikrogramm pro Kubikmeter - woubäi ee muss wëssen, datt d'Grenzwäerter bei just 40 Mikrogramm pro Kubikmeter leien. D'Politik ass also opgefuerdert, ze handelen.

Net besser ass et beim Kaméidi, dee bal 600 Wunnhaiser an der Uertschaft betrëfft an tëscht zéng Auer owes a sechs Auer moies schonn eleng bei iwwer 49 Dezibel läit - vum Dag guer net ze schwätzen!

Trotz dem Ausbau an der Férderung vum ëffentlechen Transport an der Mobilité douce weisen all Pronosticken drop hin, datt déi schlecht Wäerter vun der Loftqualitéit a vum Kaméidi weiderhi wäerte klammen, wann den Trafic net carrement aus dem Zentrum erausdrainéiert gëtt.

Opgrond vun dëser Erkenntnis an der Wichtegkeet, d'Gesondheet vun den Urainer besser ze schützen, huet déi viregt Regierung, mam Nohaltegkeetsminister Claude Wiseler, de Bau vun engem Contournement am Joer 2012 an d'Phas 1 vum Verkéierskonzept MoDu ageschriwwen. Dat ass net vergiess an dat soll och gesot ginn.

Une voix.- Très bien!

Mme Josée Lorsché *(déi gréng), rapportrice.*- Déi definitiv Decisioun, dëse Projet ze realiséieren, geet zréck op de Regierungsrot vum 26. Juli 2016, deen natierlech ënnert der Verantwortung vun der haiteger Regierung stattfonnt huet, a richteg konkret gëtt de Bau mat dësem Projet de loi.

E berout op enger ganzer Rei vun Etüden, déi an de leschte Joren duerchgefouert gi sinn, an definéiert net nëmmen de Finanzement, mä och den Tracé an déi néideg Kompenséierungsmoossnamen.

Am Kontext vun deenen Etüde goufen insgesamt véier Varianten analyséiert, inklusiv der Variant 0, déi doraus bestanen hätt, guer keng Ëmgeeungsstrooss ze bauen. Well dës Nullvariant de Problem net geléist, mä verschlëmmert hätt, gouf schlussendlech d'Variant 2 zréckbehalen, zu där ech lech dann och e puer Erklärunge wéilt ginn.

Laut den Ausféierungen, déi mir an der Nohaltegkeetskommissioun kritt hunn, läit de Choix vun dësem Site, besser gesot vun dësem Tracé, éischtens do dran, datt de gewielten Tracé eng beschtméiglech Ubannung un de bestoenden Transportreseau erméiglecht. Zweetens doran,

datt iwwer 75% vum Terrain sech an ëffentlecher Hand befannen. An drëttens doran, datt den Tracé eng kohärent Erweiderung vun der Natura 2000-Zon a vun den Erhuelungsflächen erlaabt, wuel wëssend, dass dësen Tracé en Deel vun deenen Zonen zerstéiert an entsprechend Kompenséierungsmoossname virausetzt.

Déi gesamt Streck huet eng Längt vun ongeféier 4.200 Meter a gëtt un zwou Achsen ugebonnen: engersäits un d'Collectrice du sud, d'A13, an anerersäits un d'N5 a Richtung Stad.

Fir d'Notzung vun de Fläche méiglechst effikass ze gestalten an d'Zerschneidung vum Bommelbësch a Grenzen ze halen, ass decidéiert ginn, d'Streck parallell zu der Péitenger Zuchstreck ze bauen. Derbäi kënnt en neien Itineraire fir d'Vëlospist Bim Diderich, de PC38, deen d'Péitenger Gare, d'Bascharage-Suessemer Gare, d'Dippecher Gare an d'Helfenter Bréck bedéngt an en Accès op déi zwou Vëlospiste PC01 a PC06 hierstellt.

No der Mise en service vun der Strooss gëtt d'N5, déi duerch den Zentrum vu Bascharage verleeft, zugonschte vun der Verkéiersberouegung a vun der Mobilité douce reamenagéiert an zréckgebaut.

Dir Dammen an Dir Hären, fir d'Detailpläng vum ganze Projet verweisen ech op d'Documents parlementaires 7284. Doranner fannt Dir sämtlech Informatiounen iwwert de Profill an d'Coupe type vun der Strooss, mat hirer Implantatioun an de Stroossereseau vun der ganzer Regioun, an donieft och sämtlech Detailer a puncto Ouvrage d'art, Reseauen an Emprisen, déi ganz gutt bildlech duergestallt sinn.

D'Kompenséierungsmoossnamen, déi op Basis vun den Dispositioune vum Naturschutzgesetz realiséiert ginn - vum neien Naturschutzgesetz, wuelgemiert! -, si schonn zum gréissten Deel definéiert. Ënner anerem besti se aus der Uplanzung vun op d'mannst aacht Hektar neiem Bësch, aus der Uleeung vu Maren a Biotoper, aus der Deelrenaturéierung vun der Chiers an aus der Ëmsetzung vun engem entspriechende Gestiounsplang vun der ANF. Dobäi kënnt de Bau vu Schallschutz an neien Erhuelungszonen, grad wéi och d'Kompenséierung vu betraffenen Agrar- a Bëschflächen.

Vu datt et sech ëm e Finanzéierungsgesetz handelt, Dir Dammen an Dir Hären, sinn natierlech och d'Käschte ganz detailléiert am Projet de loi opgelëscht. Ofgerënnt erreeche se e Montant vun 139 Milliounen Euro, déi am Projet de loi an eelef verschiddene Kapitelen opgedeelt sinn an am Detail an der Fiche financière vum Projet de loi presentéiert ginn.

Deposéiert gouf dëse Projet de loi den 18. Abrëll 2018 vum Nohaltegkeetsminister François Bausch. A sengem Avis vum 26. Juni 2018 huet de Statsrot drop higewisen, datt de Bau vun dëser Strooss schonn zanter ville Joren als Instrument vun der Landesplanung virgesinn ass, wärend en um Fong vum Gesetzesprojet näischt auszesetzen hat.

De 4. Juli 2018 ass de Projet de loi an der zoustänneger Chamberskommissioun virgestallt an diskutéiert ginn an den 12. Juli 2018 huet d'Kommissioun mäi Rapport eestëmmeg ugeholl.

Ofschléissend wéilt ech nach dem Här Roland Fox vun de Ponts et chaussées an dem Här Romain Spaus vum Département des travaux publics vum MDDI e grousse Merci ausdrécke fir hir kompetent Begleedung an der Kommissioun. An lech Merci fir d'Nolauschteren, mam Accord vun der grénger Fraktioun.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och der Rapportrice. An éischte Riedner ass den Här Michel Wolter fir d'CSV.

Une voix.- Aah! Très bien!

Discussion générale

M. Michel Wolter *(CSV)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et ass net vermiessen ze soen, dass et net nëmmen e groussen Dag fir d'Fonction publique haut ass, mä et ass och e groussen Dag fir d'Bierger aus der Gemeng Käerjeng an aus dem ganze Kordall ronderëm.

Säit 40 Joer an der Diskussioun, säit 30 Joer versprach, e gëtt duerch de Vott de Mëtten an der Chamber, de Contournement vu Käerjeng, an deenen nächste Joren eng Realitéit.

D'Noutwendegkeet vun dësem Contournement, wéi déi och vun aneren hei am Land, ze bestreiden, ass net méiglech. D'Verwaltung an och d'Gemeng hunn an deene leschten 20 Joer no an no bewisen, duerch eng Abberzuel vun Dokumenter, Analysen, Etüden, wéi grouss d'Noutwendegkeet vun dësem Contournement ass.

Schonn am Joer 2000, nodeem et eng schwaarz-gréng-blo Koalitioun zu Käerjeng ginn ass, huet d'Gemeng ugefaangen, systematesch a regelméisseg NO_x-Analysen ze maachen. Mir sinn héchstwahrscheinlech déi Gemeng am Land, déi fir hir Haaptstrooss déi am wäitsten no-hanne-geeënd Serie vun der Entwécklung vun den NO_xen hei zu Lëtzebuerg huet. Dat, well och deemools Politiker scho gesinn hunn, dass de Verkéier, deen duerch d'Gemeng gaangen ass, an haaptsächlech dee Moment iwwert d'Avenue de Luxembourg gaangen ass, potenziell och gesondheetsgefäerdend Elementer hätt.

Domadder awer net genuch. De fréiere Buergermeeschter Jean Christophe huet, wéi d'Duebelgleisegkeet vun der Linn Péiteng-Lëtzebuerg gestëmmt ginn ass, proposéiert, am Numm vum Gemengerot, fir dovunner ze profitéieren, fir de Contournement vu Käerjeng laanscht d'Eisebunnslinn ze leeën. Wär déi Propositioun vun der Gemeng Käerjeng ugeholl ginn deemools - dat war mat der deemoleger Verwaltung net ze maachen -, wär se ugeholl ginn, da géif et de Contournement vu Käerjeng säit enger Rei vu Jore scho ginn. An d'Agréff an d'Natur an un de Mënsch, déi wäre wesentlech nach méi kleng, wéi dat de Fall bei dësem Tracé ass, deen elo zréckbehale ginn ass.

D'Verwaltung - an d'Rapportrice, där ech Merci soe fir hiren ausféierleche schréftlechen a mëndleche Rapport! - huet iwwer Jore meterweis Dokumentatioun virleeë missen, opgrond well, eisen Informatiounen no, dëse Projet deen éischten ass, deen deenen neien europäesche Prozeduren zu 100% entsprécht. Meterweis hu se verschidden Alternativen un Dokumentatioun missen zesummeleeën, fir ze beweisen, dass am Zesummespill vun allen dëse Contournement noutwendeg wier.

Fakt ass, dass an der Gemeng, ëm déi et geet, de Verkéier ëmmer zouhëlt. D'lescht Joer hate mer iwwer 25.000 Bewegungen op der Avenue de Luxembourg. An dozou kommen tëschent 1.500 an 2.000 Camionen an Autobusbewegungen all Dag, well d'Zone d'activité économique, déi déi aner Säit vun der Uertschaft viru 40 Joer ugeluecht ginn ass, net un de Contournement ugebonnen ass. All Joer kommen, der Etüd vun der Verwaltung no, 3% Verkéier derbäi.

Wat nei ass, säit dräi Joer, dat ass, dass entretemps - lescht Moossungen, déi mer gemaach hunn, well mer och Verkéiersmoossungen natierlech als Gemeng regelméisseg maachen, fir eisen Dossier ze verstäerken - een Drëttel vum Verkéier guer net méi iwwert d'Haaptstrooss fiert. Dat heescht, eng Bewegung vun dräi fiert haut iwwert d'Nopeschstroossen, duerch Lénger, duerch Uewerkäerjeng, duerch Héiweng, well jo probéiert gëtt, fir e Wee ze fannen - do, wou näischt geet, gëtt probéiert, eng Alternativ ze fannen.

Betraff ass selbstverständlech och Schuller, betraff ass Dippech, well déi Autoen, déi bei eis duerchfueren, déi fueren op hirem weidere Wee - fir an d'Stad ze kommen, se bleiwe jo net do iergendwann eng Kéier an der Gewan stoen - och op Schuller a si fueren och op Dippech. Soudass d'Regierung schonn an den 90er Joren decidéiert huet, datt et net géif duergoen, fir e Contournement vu Käerjeng ze bauen, mä dass ee carrement och Schuller an Dippech misst ëmfueren, fir um Endeffekt zu deem richtege Resultat ze kommen.

D'Rapportrice huet gesot, dass d'NO_xen däitlech iwwert der europäescher Norm leien, bis zu zweemol. Mat enger Ausnam, d'lescht Joer, wat domadder ze dinn huet, dass d'Rue de la Résistance frëschgemaach ginn ass a wärend engem Joer do kee Verkéier konnt fueren - an dat ass déi sensibelst Plaz am Duerf. Dee Verkéier huet sech anerwäerteg - wéi soll ech soen? - vertässelt. Mä vu dass, fir an der Serie vun alle Miessungen ze bleiwen, mer ëmmer op deene selwechte Plaze moossen, ass op där enger Plaz do manner fir d'Joer 2017. Ech sinn dervun iwwerzeegt, dass bei deenen nächste Miessunge mer nees op deene Wäerter wäerte sinn, déi mer kennen, an héchstwahrscheinlech nach doriwwer eraus.

Wat ass, Dir Dammen an Dir Hären, dann d'Ursaach - besonnesch fir déi Leit, déi net esou dohannen am Eck bei eis ënnerwee sinn? Firwat ass déi Situatioun esou entstanen?

Déi Situatioun ass entstanen, well an den 80er Joren eng Verkéiersplanung gemaach ginn ass hei zu Lëtzebuerg, déi souwuel de lokale wéi den transnationale wéi den internationale Verkéier tëschent Lonkech-Arel eigentlech op eng eenzeg Plaz drainéiert, an dat ass d'Biff. D'Biff zu Käerjeng ass Opfang vun Zéngdausende vun Autoen, déi virdrun d'Méiglechkeet net hunn, iwwer eng aner Streck ze fueren, an déi dann haut zwou Méiglechkeeten hunn: entweder si fueren iwwert d'Collectrice du sud Richtung Esch oder si fueren duerch Käerjeng Richtung Stad. Et gëtt keng Alternativ, wéi dat och virdru gesot ginn ass.

Wéi d'Biff als Verdeeler gebaut ginn ass vun der Collectrice du sud, ass deemools scho vun der Regierung der Gemeng Käerjeng versprach ginn, dass e Contournement géif gebaut ginn, fir Käerjeng ze entlaaschten. D'Finalitéit am westlechen Deel vun der Collectrice du sud war et näämlech, fir Péiteng, Käerjeng, Suessem an Éilereng ze entlaaschten an och Ubannungsméiglechkeete fir Déifferdeng an Nidderkuer ze schafen.

Or, wat ass geschitt? Péiteng ass entlaascht ginn. Péiteng konnt seng Haaptstrooss ganz staark zréckbauen. Suessem an Éilereng sinn entlaascht ginn, well gutt Deeler vum Verkéier, dee fréier bei der Brauerei duerch Suessem an Éilereng gefuer ass, net méi dohinner fueren. Si fueren iwwert d'Collectrice. A Käerjeng ass net entlaascht ginn.

De Contournement vu Käerjeng sollt dann och d'Industriezon, déi haut Zone d'activité Robert Steichen heescht, ubannen. Dës Industriezon, déi ausgebaut ginn ass am Laf vun de Joren, ass eng vun deene gréissten am Land, mat Schwéierpunkt um Transport. An dat erkläert och, well Schwéierpunkt Transport an där Industriezon ass, dass esou vill Camionen an esou vill Busser all Dag duerch d'Haaptstrooss zu Käerjeng fueren, well eben déi Zon net un d'Collectrice du sud ugebonnen ass.

De Contournement vu Käerjeng - an och wann een heiansdo d'Impressioun huet, datt dat de Contournement vum Wolter ass - ass, Dir Dammen an Dir Hären, kee lokale Projet. Et ass e regionalen Dossier, dee sech ganz kloer an d'Landesplanung, an eng intelligent Landesplanung am Südweste vun eisem Land abënnt. Et ass d'Fro, wéi sech d'Verkéiersbewegungen an Zukunft am Südweste vun eisem Land weider wäerten entwéckelen.

An et ass en éischte Schrëtt. Et ass en éischte Schrëtt, well en am Zesummespill mat enger Rei vun anere Solutiounen ze gesinn ass, déi musse fonnt ginn. Zum Beispill d'Weiderféierung vum Contournement vun Dippech. De Contournement vu Käerjeng ouni Contournement vun Dippech ass keng Solutioun.

Et ass nëmmen am Kader vun enger Verbreederung vun der Strooss ze gesinn, déi vun der Biff bis op d'belsch-franséisch Grenz geet. Ouni Ännerungen op där Streck wäert de Verkéier sech bei dee Verkéier bäitässelen, dee sech haut schonn zréckstaut bis op d'Sortie Suessem an héchstwahrscheinlech vum nächste Joer u bis op d'Sortie Déifferdeng.

Ëmmer méi Leit, déi owes och wëllen heemfueren, ginn duerch de Rond-point Biff gebremst.

An deem Zesummenhang hoffen ech, dass d'Regierung an deenen nächste Joren och eng Rei vu Mesuren hëlt op där Streck. Dovun ass eng relativ einfach ze realiséieren, näämlech bei der Porte Lamadeleine eng Unterführung ze maachen. Technesch geet dat. Mir wäre frou, wann an deenen nächste Joren et en attendant, dass de Contournement vu Käerjeng kënnt, eben eng ganz Rei vu Verbesserungen och op deenen anere Strecke gemaach ginn, fir dass mer an aacht Joer net an enger Situatioun sinn, dass an deem Eck keng Verbesserung vun dem Trafic ze erkennen ass.

Et geet souguer méi wäit, well d'Etüden, déi de Minister virgeluecht huet, weisen, dass och un der Collectrice du sud mussen eng Rei vun Ëmännerunge virgeholl ginn. Ech denken do un d'Verkéiersubannung zu Esch, déi deemools och wéinst enger Biergerinitiativ, ech soen net gescheitert ass, mä geännert ginn ass an déi eigentlech den Oplaf vun Autoen haut net packt. An ech sinn och fest dovun iwwerzeegt, dass och op där Strooss Verbesserunge musse virgeholl ginn an deenen nächste Joren, wann een op iergendeng Aart a Weis d'Fluiditéit vum Verkéier am Südweste vun eisem Land nach wëllt oprechterhalen.

Ouni Contournement vu Käerjeng kee Contournement vun Dippech. Ouni Verbreederung vun der Biff op d'Grenz kee Succès vum Contournement vu Käerjeng. An ouni Neigestaltung vun der Collectrice du sud kréie mer de Chaos zu Esch net ewech. Dat ass de Resumé eigentlech vun engem Projet, deen eng ganz Rei Leit probéieren, als e lokale Problem dohinnerzestellen, mä deen dat eigentlech net ass.

A wann ech haut an der Zeitung liesen, dass de Contournement vu Käerjeng de Problem net léist, da muss ee kloer an däitlech soen: Deen huet iwwerhaapt net d'Finalitéit, de Problem vun der Verkéiersféierung am Südweste vum Land integral ze léisen, mä et ass een Deel. Et ass een Deel, wéi ech et elo just explizéiert hunn, ee Maillon vu véier oder fënnef verschiddenen Initiativen, déi am ganze Südweste vum Land musse geholl ginn, fir dass de Verkéier, de motorisëierte Verkéier am Süden eng Chance huet.

Wat sinn d'Alternativen, déi mer héieren hunn an deene leschte Joren? Carsharing. Ech gesinn net esou richteg, wéi e Projet vu Carsharing de Problem vum Contournement vu Käerjeng kéint léisen. Opfangparkingen, déi gebaut solle ginn, do si mer derbäi. Mir wäerten zesumme mat der CFL a mam Stat en Opfangparking vu 450 Plazen op der Gare zu Bascharage bauen, niewent deem vun iwwer 2.000 Plazen, deen amgaangen ass zu Rodange gebaut ze ginn.

Déi awer, soen ech lech elo schonn, aner Problemer wäerte mat sech bréngen. Näämlech déi, dass, wa Rodange bis opgeet, d'Zich d'Capacitéiten net wäerten hunn, fir déi Leit all ze transportéieren, déi sollen dohinnerkommen, well et haut schonn, wann Der zu Käerjeng wëllt mam Zuch fueren, an obschonn d'Duebelgleisegkeet an d'Frequenz an d'Luucht gaange sinn, ganz oft esou ass, dass d'Zich voll sinn, wa se ukommen an eiser Gare, a se d'Leit, déi bei eis wëllen eraklammen, net méi kënne mathuelen.

Et muss also matzäit dru geduecht ginn. An et gëtt mer jo gesot, dass verschidden Ëmännerungen an der Gare de Luxembourg amgaange sinn, gemaach ze ginn. Mä et muss ee sech och d'Fro stellen, wann ee bis 450 Opfangparkingen zu Käerjeng/Suessem huet, ob een net verschidden Zich och alternativ vläicht net bis zum Schluss muss fuere loossen, fir deene Leit, déi ënnerwee nach wëllen eraklammen, eng Chance ze ginn, fir dat och kënnen ze maachen.

Och de Cactus, Dir Dammen an Dir Hären, an deen och ganz vill Suessemer Leit akafe ginn, géif, wa mer dee géifen zoumaachen, wat ech jo net hoffen, de Verkéiersproblem vun eiser Gemeng net änneren, sou wéi och d'Schoulen, déi op der Avenue de Luxembourg sinn, net de Problem sinn. Mir maachen och mat beim Projet vum intelligente Bus. Mir sinn eng vun de Pilotprojetsgemengen, déi an där Problematik oder an deem Versuch, och iwwert den ëffentlechen Transport de Verkéier Meeschter ze ginn, selbstverständlech derbäi sinn.

An ech wëll nach eppes Leschtes soen, well ech et an engem Avis elo rezent gelies hunn: De Contournement vu Käerjeng huet strictement näischt mat den Tanklager ze dinn. D'Tanklager hu wuel eppes mam Contournement ze dinn, mä et ass net deen anere Wee. Ouni Contournement vu Käerjeng ginn et keng Tanklager.

Et gëtt gesot, d'Regierung hätt de Projet vun den Tanklager opginn, wat mech e bësse wonnert, well an de Plan-sectoriellen, déi elo rezent developpéiert gi sinn, ass precisement eng Fläch ausgewisen, fir zu Käerjeng, hannenaus op der Héierchen, Tanklager ze maachen. De deux choses l'une: Entweder de Projet ass nach um Liewen - a wann en um Liewen ass, brauch en de Contournement, soss kann en net zum Liewe kommen - oder en ass gestuerwen - a wann e gestuerwe wier, da wär et jo intelligent gewiescht, en net méi an de Plan-sectoriellen opzeféieren. Domadder hätt ee jo kloer an däitlech gewisen, dass een dee Projet net wëllt duerchféieren.

Ech wëll och nach eng Kéier soen, dass eis Gemeng, an onofhängeg vum Contournement, net zu deene gehéiert, déi gesot hunn: „Mir wëlle keng Tanklager." Mir hu scho verstanen aus der Etüd, déi deemools gemaach ginn ass, dass, wann een Tanklager wëllt maachen an där Konditioun, déi Plaz, déi zréckbehale ginn ass, souwuel vun der Ubannung un den Zuch wéi och der potenzieller Ubannung un de Stroosseverkéier, héchstwahrscheinlech eng vun deenen eenzege Plazen am Süde vum Land ass, wou s de iwwerhaapt esou Tanklager nach kanns maachen, well se op der Mindestdistanz - annerhallwe Kilometer - vun där nächster Agglomeratioun ewech sinn.

Selbstverständlech verbanne mer dat mat enger ganzer Rei vu Konditiounen. Mä dans la mesure, dass de Stat elo an deene leschte Joren an deem Dossier iwwerhaapt net méi un eis erugetrueden ass, gesi mer dat mat enger gewëssener Geloossenheet.

Ech verstinn och net, firwat dass een dëse Projet net ka stëmmen, well, nodeems den Tracé verluecht ginn ass, mer eigentlech net méi vun engem Contournement vu Käerjeng kënne schwätzen, mä mir hunn de Contournement vu Käerjeng, dee contournéiert gëtt duerch d'Gemeng Käerjeng. D'Madamm Polfer huet mech virdru gefrot: „Ech hunn de Moien d'Zeitung gelies, ech hunn net verstanen, wat de Problem wier." Ech sot zu hir: „Ech hunn de Problem och net verstanen." Dat muss ech lech ganz éierlech soen. An et ass schued, dass bis zum Schluss eigentlech eppes, wat dréngend noutwendeg ass fir eng ganz Regioun vun eisem Land, duerch a mengen Aen dach zimlech klengkaréiert Lokalpolitik opgehale gëtt.

Eppes ass fir mech kloer, als een, deen oft duerch Suessem fiert: Déi nei Strooss bei de Pri-

song erop an déi weiderfiert, déi zerschneit d'Gemeng Suessem wesentlech méi wéi de Contournement vu Käerjeng, deen iwwerhaapt nëmmen herno op 30 oder 40 Meter um Schluss iwwert den Territoire vun där Gemeng wäert fueren. A wann d'Leit zu Käerjeng sech virun 30 Joer esou opgefouert hätten an d'Collectrice du sud verhënnert hätten - wat aus den Ae vun deenen, déi jo elo soen, et wär ze no bei hinnen, absolutt richteg wier, well bei eis d'Quartieren duerchschnidde gi sinn, eis Gemeng an zwee gedeelt ginn ass -, wann no deeneselwechte Prinzipie virgaange gi wär, da géife mer haut nach duerch d'Avenue de Luxembourg, laanscht d'Brauerei, iwwert d'Stroossen an duerch d'Dierfer fueren.

Ass dat, Dir Dammen an Dir Hären, eng seriö Politik? A mengen Aen ass dat keng seriö Politik, well se einfach Abstraktioun mécht vum Fait, dass ee sech selwer natierlech fir seng Saache muss asetzen, mä sech iergendwann eng Kéier och an e regionalen an an en nationale Kontext vun engem Projet muss setzen, wann een d'Ambitioun huet, fir Nationalpolitik ze maachen.

Wat mer awer nach méi eropstéisst ewéi dat do, an dofir wäert ech dat och elo in extenso hei developpéieren, dat ass déi Aart a Weis, wéi déi Natura 2000-Zon, déi jo och a villen Argumentatiounen ëmmer erëmkënnt, zur Natura 2000 ginn ass. An zwar am Joer 2006 - haalt Iech gutt un! -, par simple lettre du Ministre de l'Environnement, deen e Bréif geschriwwen huet op Bréissel, fir ze soen, elo wär d'Bitchenheck emol eng Natura 2000-Zon.

Keng Decisioun vum Conseil de Gouvernement, keng Informatioun fir de Bierger, keng Consultatioun vun de Bierger, keen Asprochrecht, wat ee konnt hunn, net emol eng Information généralement quelconque bis 2009. Bis 2009 woussten den deemolege Buergermeeschter vu Käerjeng, den deemolege Buergermeeschter vu Suessem, dat war, mengen ech, schonn deeselwechten, an alleguerten d'Bierger, déi tangéiert sinn, net, dass eng Natura 2000-Zon tëschent Käerjeng a Suessem geluecht ginn ass.

Et war wuel eng Prozedur, déi den Här Berger gemaach hat. Eng Prozedur, déi 2000 ugaangen ass. 47 Gebidder sinn deemools an eng Consultation publique gaangen an hunn 2004 hiren Agang an d'Naturschutzgesetz fonnt, nodeem d'Gemengen hir Remarke konnte maachen, nodeem ëffentlech Versammlunge gemaach goufen, nodeem d'Bierger driwwer informéiert gi sinn, wat dann do bei hinnen um Territoire vun hirer Gemeng géif geschéien. Eng eenzeg, nëämlech déi do, déi ass net an d'Consultation publique gaangen, well se, wéi gesot, zwee Joer drop, 2006, par simple lettre nogereecht ginn ass.

D'Argumentatioun, déi mer elo an deene leschte Joren da lues a lues kruten, well deemools huet jo keen eng Informatioun kritt, war déi, dass géife Päifegraswise feelen an och Eichen-Hainbuchen-Bëscher, dass där net genuch op Bréissel gemellt gi wieren.

Dat ass e Problem, well d'Prozedur vun Natura 2000 gesäit vir, wann s de en Terrain wëlls aus der Natura 2000 eraushuelen, da muss de eng Analyse scientifique maachen, fir ze beweisen, dass deen net méi Natura 2000 ass. Or, duerch de Fait, dass déi Prozedur esou gefouert ginn ass, wéi se gefouert ginn ass, nëämlech en catimini, eigentlech d'Leit excluéiert, d'Gemengen excluéiert, hu se och de Gemengen d'Asprochrecht geholl deemools géint d'Analyse scientifique, déi à la base ass, fir eppes als Natura 2000 ze klasséieren.

An och d'Fro vum Contournement ass mat kengem Pipcheswuert ernimmt ginn. Et ass mat kengem Pipcheswuert gesot ginn, dass 2006 am Kader vun där Ëmklasséierung de Contournement vu Käerjeng einfach gestrach ginn ass. 2009 liese mir als Gemeng dann, ouni schlecht Anung, déi nei Regierung huet eng Mise à jour gemaach, dass mir op eemol eng Natura 2000 hätten, an där awer wonnerschéin de Contournement agezeechent war.

2010 koum een neie Coup, déi gréng froen an der Chamber eng Debatt un, an där se soen: „Do ass 2006 eppes aneres op Bréissel geschéckt ginn, wéi 2009 bei eis am Memorial publizéiert ginn ass." Dat musst Der Iech virstellen! 2006 ass par simple lettre d'un ministre e Klassement gemaach ginn an 2009 gëtt eppes aneres publizéiert.

Ech kann Iech soen, wann 2006 eng Prozedur gemaach gi wier an aus där Prozedur wär erausgaangen, dass de Contournement vu Käerjeng, dee scho säit Mëtt de 70er Joren an der Diskussioun ass a fir deen et Tracéë gëtt vun 1997 un, net zréckbehale gi wier, dann hätt d'Gemeng jo selbstverständlech e Recours deemools géint déi Aklasséierung gemaach. Et gëtt een also, Dir Dammen an Dir Hären, d'Impressioun net lass, wéi wann am Joer 2006 do eppes geschitt ass, wat bewosst geschitt ass, fir eppes aneres eventuell ze verhënneren.

Ech hu keng aner Explikatioun, firwat dass wärend Joren - wärend Joren! - déi Prozedur net public gemaach ginn ass.

An och déi Analyse scientifique, Dir Dammen an Dir Hären, elle est hautement contestable! An ech hunn och entre-temps en Dossier op der Gemeng leien, well et soll kee mengen, mir wären net do präsent, wann et misst sinn. Déi Päifegraswiss, déi d'ailleurs fir mech e ganz, ganz staarke potenzielle Problem duerstellt fir en Dippecher Contournement - do musse mer emol kucken, wéi mer do derlaanschtkommen - war nëämlech keng Päifegraswiss. Dat war eng Sumpfdotterblumenfeuchtwiese, 4610. Jo, an dat ass net datselwecht! Dat ass nach laang net datselwecht! Well an der Phytosoziologie vun engem Standuert muss een 20 verschidde Spore virweisen, fir dass eng Wiss op eng gewëssen Aart a Weis kann aklasséiert ginn. An déi waren op der Bitchenheck net do. A se sinn du vun der SICONA nogesat ginn.

(Hilarité)

Elo maachen ech deene Leit kee Reproche. Ech wëll just soen, dass dat esou war. An ech hunn d'Beweiser dofir, well et ass eng Broschür vun der SICONA gemaach ginn, wou se sech doriwwer beluewen, andeems se soen: „Ma an där Bitchenheck, do hu mir nach dëst bäigesat, dat bäigesat." An do hunn ech emol mat engem Profi geschwat. Du sot dee mer: „Majo dat, wat se do bäigesat hunn, dat ass genau dat, wat gefeelt huet, fir dass se duerno kéinte soen: ‚Elo ass et eng Päifegraswiss.'" Ech muss Iech ganz éierlech soen: Ech fannen dat net normal! Ech fannen dat net normal!

An dat Zweet sinn d'Eichen-Hainbuchen-Bësch. Där hunn der jo och gefeelt. Nu sinn d'Eichen-Hainbuchen-Bëscher eppes, wat et an Europa net vill gëtt, gëtt mir gesot. Ech kann Iech soen: Mir hunn Hektare just bei eis an der Gemeng. Eichen-Hainbuchen-Bëscher hu mir. A mir hunn der vun enger exzellenter Qualitéit. Wierklech eng super Qualitéit hu mir! Zum Beispill de Bobësch, iwwert dee mer hei virdru geschwat hunn, huet eng super Qualitéit. Or, deen ass net klasséiert ginn. Wat klasséiert ginn ass, dat ass komescherweis dat Stéck tëschent der Päifegraswiss an der Norton. Dat heescht do, wou den Tracé vum Contournement vu Käerjeng sollt laanschtgoen. Piètre qualité. Ech hunn Analysen doriwwer maache gelooss. Piètre qualité.

Do stellen ech mer also d'Fro: Firwat ass keng Enquête publique gemaach ginn? Firwat huet d'Gemeng net däerfe matschwätzen? Wa mer e Manktum hunn un deenen Eichen-Hainbuchen-Bëscher do, an dat muss um Territoire vun der Käerjenger Gemeng sinn, quod non, hätt de Buergermeeschter vun deemools, deen ech net war, sécher gesot: „Ma hei, 100 Hektar do, 100 Hektar do, sicht Iech eraus, wat Der braucht, an notéiert et an notifzéiert et op Bréissel."

Alles dat ass net gemaach ginn. Eréischt 2009, wéi gesot, si mer doriwwer informéiert ginn. Ech hunn dat virdrun developpéiert.

An Dir musst verstoen, wann ee Politiker ass, Nationalpolitiker, villes gesinn huet a sengem Liewen, vill Plazen, d'Politik vu ganz ville Plaze gesinn huet, elo Buergermeeschter ass, an et gesäit een dat do - ech hunn et d'ailleurs 2010 schonn an der Chamberskommissioun deemools protokolléiere gelooss -, et gesäit een, wéi eigentlech manifestement probéiert gëtt, e Projet onméiglech ze maachen, dass een e Manktum huet u Fiduz, well ee jo net weess, ob et mat Dossieren, déi een net esou kennt, ob et net anere Leit heibannen, oder deenen, déi net heibannen sinn, äänlech geet.

An dofir sinn ech immens frou, dass dee Projet hei awer gestëmmt gëtt, dass de Minister Bausch de Courage hat, fir dat doten duerchzezéien. De Minister Bausch ass bei déi Käerjenger Leit komm an huet deene Käerjenger Leit versprach: „Ech suergen dofir, dass dëse Projet virun dem Enn vun dëser Legislatur duerch d'Chamber geet."

Déi Käerjenger Leit, Här Bausch, soen Iech haut villmools Merci, well Dir hutt Wuert gehalen. An et ass och net selbstverständlech, fir dat ze maachen.

An ech géif a menge Mercien och de Camille Gira wëllen abannen, well och de Camille huet op dem Deel vun de Kompensatiounen, op dem Deel vun all deene Saachen, déi ronderëm esou e Contournement musse geschéien - well dee gëtt jo gebaut an do derniewent ass haut an der Legislatioun ganz vill - vill geschafft. De Camille Gira huet mat eiser Gemeng an, ech mengen, och mat der Gemeng Suessem ganz vill zesummegeschafft, sech de Kapp zerraachelt, fir ze kucken: Wéi kënne mer déi Saach esou organiséieren, dass souwuel fir d'Natur wéi fir de Mënsch d'Incidencë vun deem Agrëff an d'Natur esou kleng sinn ewéi méiglech?

Ech wëll also concluéieren, andeem ech soen: Et ass haut net fäerdeg, mä haut ass e wichtege Schrëtt. An ech géif hoffen, dass d'Politik an deenen nächste Joren dovu profitéiert, fir aner Dossiere virunzedreiwen. Et geet ëm d'Liewensqualitéit vun Zéngdausende vu Leit am Südweste vun eisem Land.

Kuckt, dass de Bau esou ëmwelt- an esou kaméidisfrëndlech wéi méiglech gemaach gëtt! Kuckt, dass de Contournement vun Dippech weidergedriwwe gëtt. Kuckt, dass substanziell Ëmännerungen op der Streck Biff-Grenz virgeholl ginn! Kuckt, dass d'Collectrice du sud zu Esch neigestalt gëtt a kuckt, dass den ëffentlechen Transport an all senge Facetten, an do hale mir ëmmer drop, esou ausgebaut gëtt, dass mer eis a fënnef oder an zéng Joer iwwerhaapt nach an deem Deel vum Land kënnen uerdentlech bewegen! Dat ass leider haut net de Fall.

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och. An nächste Riedner ass den Här Yves Cruchten fir d'LSAP.

M. Yves Cruchten *(LSAP)*.- Hei steet nach CSV, Här President. Ah, okay.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Loosst Iech dovun net stéieren!

M. Yves Cruchten *(LSAP)*.- Oh, et huet mech awer e bëssi irritéiert.

(Hilarité)

Matten duerch d'Uertschaft Nidderkäerjeng fléisst e Floss. An ech mengen domadder net d'Kor an och net d'Mierbaach, déi mir an der Gemeng Käerjeng nawell appreciéieren. Neen, dee Floss, vun deem ech schwätzen, heescht Nationale 5 oder nach Lëtzebuerger Strooss genannt. Et ass e Floss net mat Waasser, mä mat Blech a Gummi. E Floss, dee Kaméidi mécht, an e Floss, dee sténkt. An zwar sténkt en därmoossen, dass ee besser huet, keng Fënster opzemaachen, fir déi gëfteg Ofgasen a Partikele vun den Autoen net mussen anzeootmen. Et ass kee rouegt Gewässer. Meeschtens steet de Floss a gëtt zu engem sténkege Mouer, zemools moies an owes.

Dëse Floss, deen zerschneit d'Uertschaft Nidderkäerjeng an zwee Deeler. Déi eenzeg Iwwergäng sinn e puer Zebrasträifen, an et goufe souguer schonn Iwwerleeungen am Gemengerot gemaach, fir Brécken ze bauen oder Tunnellen ze gruewen, fir vun engem Ufer op dat anert ze kommen.

Här President, dëse Floss muss ëmgeluecht ginn, an zwar esou, dass déi Blechlawinn, déi sech all Mueren an all Owend duerch Nidderkäerjeng quëtscht, eis Uertschaft net méi an zwee spléckt an endlech erëm Rou op d'Haaptstrooss, mä och an d'Niewestroosse kënnt.

Dëst, Här President, ass de Constat, deen net haut, mä scho virun iwwer 30 Joer gemaach gouf. Sécher ginn et och nach aner Stroossen am Land, déi vill befuer sinn a fir vill Misär suergen. Mä zu Nidderkäerjeng ass et besonnesch schlëmm. Duerfir hat de Minister Robert Goebbels schonn an den 90er Jore verschidden Tracéen ausschaffe gelooss an et goufe souguer Couloire reservéiert, fir eng nei Strooss ze bauen, déi den Duerfkär vun Nidderkäerjeng sollt ëmfueren.

Jo, dat ass scho laang hier, ganz laang hier. Ech ka mech erënneren, wéi ech am Joer 1999 den deemolege Buergermeeschter vun der Gemeng Bascharage kennegeléiert hunn, de Jos Thill. Et ware Chamberswahlen. Hie war Kandidat an hien ass net midd ginn, duerch dee ganze Süde vum Land ze pilgere mat senge Skizze vum Contournement, mat deenen hien d'Leit an anere Gemenge wollt vun der Noutwendegkeet iwwerzeegen, dass seng Gemeng eng Ëmgeeungsstrooss bräicht. Och bei de Politiker a senger eegener Partei huet hien onermiddlech Iwwerzeegungsaarbecht geleescht. An déi war och néideg.

De Jos Thill ass leider net an d'Chamber gewielt ginn an de Robert Goebbels war net méi Bauteminister. An de Contournement ass och net gebaut ginn.

Ech sinn deemools 1999 no de Wahle bei de Jos Thill an d'LSAP agetrueden. An zënterhier setzen ech mech an, fir dat virunzeféieren, wat mäi Frënd Jos deemools ugedriwwen huet. Ech hat d'Chance, fir 2013 an d'Chamber gewielt ze ginn. An et war fir mech kloer, dass ech och hei eng Missioun hätt, mech anzesetzen, dass et mam Contournement endlech virugeet.

Et ass jo gewosst, dass dëse Stroossebau fir vill Diskussioune gesuergt huet a bis haut och nach suergt, an dat net nëmmen an der Gemeng Käerjeng, mä och an den Nopeschgemengen. Well et ass jo och kloer, dass mat engem Contournement de Verkéier net ewéi duerch e Wonner géif verschwannen, mä dee Verkéier gëtt ëmgeluecht a fléisst dann enzwousch anescht, wou d'Bierger - berechtegterweis - sech Suerge maachen. Duerfir muss een och Versteesdemech hunn.

De Projet, deen elo um Enn zréckbehale gouf, verhënnert, dass d'Awunner vun aneren Uertschaften dem Knascht a Kaméidi ausgesat ginn. Allerdéngs, an dat muss een éierlecherweis zouginn, gëtt och e Stéck Natur geaffert, en Noerhuelungsgebitt, wou vill Leit gäre spadséieren oder lafe ginn. Et ass duerfir wichteg, dass déi Kompenséierungen, déi am Gesetz virgesi sinn, direkt gemaach ginn an och op der Plaz selwer, fir dass mer kënnen op d'mannst zu engem gudden Deel der Natur an dem Mënsch dat erëm zréckginn, wat mer hinnen ewechhuelen. Hei sinn och d'Gemenge vu Käerjeng a Suessem gefuerdert, fir zesummenzeschaffen an Iddien ze entwéckelen, wéi mer eise Bierger déi Liewensqualitéit kënne garantéieren, déi si sech zu Recht erwaarden.

Ech hu gesot, dass dee Projet fir vill Diskussioune gesuergt huet. An dat geet queesch duerch déi verschidde politesch Parteien. Wärend all Parteien zu Käerjeng am Gemengerot dee Contournement wëlle gebaut kréien, sinn all d'Parteien an der Gemeng Suessem dësem Projet schlecht gesënnt aus Angscht, déi Problemer ze ierwen, déi zu Nidderkäerjeng solle geléist ginn. Bis zum Schluss huet d'Gemeng Suessem probéiert, Alternativen ze sichen, fir ze verhënneren, dass déi nei Strooss géif duerch hir Gemeng féieren an hiren Awunner e Schued maachen.

D'Regierung huet a mengen Aen alles richteg gemaach, wéi de Minister François Bausch net just verschidden Tracéen analyséiere gelooss huet, mä och gepréift huet, wat et géif bedeiten, wa keng nei Strooss géif gebaut ginn. Et huet sech du kloer erausgestallt, dass keng Ëmgeeungsstrooss ze bauen, keng Alternativ wier. Duerfir sinn d'Belaaschtunge fir de Mënsch an de Knascht an der Loft zu Nidderkäerjeng einfach ze héich. Dëst hunn och d'Miessunge bewisen, déi d'Gemeng selwer an de leschte Jore gemaach huet.

Opgrond vun dësen Analyse goufen d'Bierger an de Gemengen no hirer Meenung gefrot. An der Gemeng Käerjeng haten eng 1.250 Bierger sech ausgeschwat, woubäi nëmmen 2% der Meenung waren, et sollt kee Contournement gebaut ginn. Iwwer 60% hate sech fir deen Tracé ausgeschwat, deen och um Enn zréckbehale gouf.

Op Suessemer Säit haten eng 80 Persounen hir Meenung abruecht, woubäi eng Majoritéit géint déi zwou Variante südlech vun der Gare waren, awer och eng 30% sech fir eng Ëmgeeungsstrooss ausgeschwat hunn.

Um Enn huet d'Regierung eng couragéiert Decisioun geholl a sech fir d'Variant 2 ausgeschwat, dat heescht deen Tracé, dee laanscht d'Eisebunnslinn féiert. Dësen Tracé fiert méi wäit ewech vun de Wunnquartiere vu Suessem, soudass d'Bierger an der Nopeschgemeng vill manner, wann iwwerhaapt vun dëser neier Strooss belaascht ginn. Dëst kënne se zu Suessem duerchaus als Erfolleg verbuchen a se sollen et och als en Entgéintkomme vun de Käerjenger Bierger gesinn, well dat heescht och, dass dës Strooss méi no un den Haiser zu Nidderkäerjeng läit, wat anerersäits bedeit, dass besonnesch Moossname musse geholl ginn, fir dem Kaméidi entgéintzewierken. Dat ass eppes, wou och de Gemengerot zu Käerjeng ganz staark drop hält.

Et ass och ze begréissen, dass keng Offaart hei virgesinn ass, dat hätt nëämlech souwuel fir déi Suessemer ewéi och fir déi Nidderkäerjenger Awunner méi Verkéier bedeit. Fir déi, déi de Projet nach net kennen, sief hei awer bemierkt, dass et sech beim Contournement net ëm eng Schnellstrooss handelt, mä ëm eng ganz geweinlech Strooss mat enger Spur an all Richtung, woumat den Impakt dann op de Kaméidi awer e bësse minimiséiert ka ginn.

Et ass och ze begréissen, dass an engems, wou de Contournement geplangt gouf, och e Parkhaus op der Gare decidéiert gouf, dat ongeféier zäitgläich soll fäerdeg ginn. Dat ass net vu Muttwëll, well op der Nidderkäerjenger a Suessemer Gare si Parkplaze rar geséit an d'Awunner an deem Quartier hu vill Misär mat Autoen, déi hinnen d'Stroossen zouparken.

Wann een déi zwee Projete gesäit an och nach un d'Maison de soins denkt, déi zu Nidderkäerjeng gebaut soll ginn, grad ewéi verschidde Stroossen, déi erneiert ginn, da muss ee soen,

dass an dëser Legislaturperiod an ënnert dëser Regierung vill geleescht gouf fir d'Awunner vun der Gemeng Käerjeng. An duerfir soll een der Regierung och emol felicitéieren.

Am Joer 2010, kuerz virun de Gemengewahlen, war schonn eemol Bewegung am Dossier Contournement. Deemools huet den Här Wiseler als Bauteminister zesumme mam Här Krecké eng Versammlung zu Uewerkäerjeng ofgehalen iwwert de Contournement an awer och iwwer eventuell Tanklager, déi kéinten an der Industriezon entstoen.

Mir all, déi deemools do waren, sinn aus där Versammlung erauskomm an hu gemengt, dat anert Joer géifen d'Baggere kommen. Mä duerno ass et erëm méi roueg ginn ëm dëse Projet. Och vun de Pëtrolslager hu mer laang näischt méi héieren. An et ass ze begréissen, dass d'Regierung viru Kuerzem annoncéiert huet, hir Strategie, wat déi national Pëtrolslager ugeet, nach eemol ze iwwerdenken.

Et ass de Verdéngscht vun dëser Regierung, dass mat dem Contournement endlech eescht gemaach gëtt. Wann den Här Bausch am Joer 2014 an engem Interview nach gesot huet, dëse Projet wär fir hie keng Prioritéit, esou mengen ech, hunn awer zanterhier d'Fakten an d'Zuele vum Verkéier a vun der Ëmweltbelaaschtung och hien iwwerzeegt, dass eppes muss geschéien.

Duerfir, Här Minister Bausch, verdéngt Dir mäi ganz déiwe Respekt.

Une voix.- Très bien!

M. Yves Cruchten *(LSAP)*.- Virun lech steet also e ganz zefriddenen Deputéierten aus der Gemeng Käerjeng. Nawell wëll ech awer och vun der Geleeënheet profitéieren, fir och meng Suergen auszedrécken. Selbstverständlech sinn ech méi wéi frou doriwwer, dass no 30 Joer Gediskutéiers an heiansdo och Gestreits endlech Neel mat Käpp gemaach ginn. An ech begréissen ausdrécklech, dass mer haut de Contournement stëmme wäerten.

Ech maache mer awer vill Gedanken iwwert d'Verkéierssituatioun am ganze Südweste vun eisem Land. Do gesinn ech virun allem, dass de Contournement hanner Nidderkäerjeng a viru Schuller ophält. D'Awunner vu Schuller an Dippech sinn deemselwechte Verkéier ausgesat ewéi déi zu Nidderkäerjeng. Duerfir ass et richteg, och ee Contournement ronderëm Dippech ze plangen, dee jo glécklecherweis am Plan sectoriel «Transports» virgesinn ass. Et wär e fatale Feeler, wann de Verkéier hanner Nidderkäerjeng erëm géif stoen. Mir mussen duerfir an enger nächster Phas dës Strooss weiderféieren, ronderëm d'Gemeng Dippech an a Richtung Stad Lëtzebuerg.

Och op där anerer Säit vum Contournement, op dem Rond-point André Siebenbour, och nach Rond-point Biff genannt, gëtt et zolidd Verkéiersproblemer. De Rond-point ass haut schonns hoffnungslos iwwerfëllt, grad ewéi d'Verlängerung vun der Collectrice a Richtung belsch-franséisch Grenz. Dat kënnt dohier, dass ronderëm Péiteng d'A13 vun zwou op eng Spur reduzéiert gëtt an dass et ënnert de Rondpointen op der Porte Lamadeleine an dem PED, dem Pôle européen de développement, keng Unterführunge gëtt. Dat war deemools a mengen Aen e Feeler.

Wann elo de Contournement vun Nidderkäerjeng fäerdeg ass, da fäerten ech, dass d'Problemer nach wäerten zouhuelen op där Streck. Et kommen zwar wéinst der Ëmgeeungsstrooss net onbedéngt méi Autoen op der Biff un, mä herno wäerten an deem Nadelöhr d'Automobilisten, déi vun Esch erfort kommen, zäitgläich an zesumme mat deenen ukommen, déi Nidderkäerjeng ëmfueren. Haut gëtt de Verkéier nach an der Uertschaft gebremst bei enger ganzer Partie Luuchten a kënnt duerfir sträppercherswei op der Biff un. Wann de Contournement bis fäerdeg ass, da stéisst dee Verkéier ongebremst zesumme mat deem, dee schonns op der Collectrice ass.

Et ass duerfir a mengen Aen néideg, dat Deelstéck ronderëm Péiteng nei ze amenagéieren, well dee ganze Stau, deen alt bis op Suessem reecht, kënnt vun der Grenz erfort. Wa mer näischt ënnerhuelen, da fäerten ech, dass mer op där Plaz wäerte Staue vun apokalypteschen Ausmoosse kréien.

(Interruption)

Et ass mer och e besonnescht Uleies, fir op e weidere Problem opmierksam ze maachen, an zwar deen, dass vill Camionen, déi d'Industriezon Haneboesch zu Nidderkuer ufueren, e groussen Ëmwee iwwert d'Biff an duerch d'Nicolas-Meyers-Strooss zu Nidderkäerjeng musse maachen, well si op där Sortie zu Nidderkuer guer net oder nëmme ganz schlecht erop- an erofkommen. Dëst ass onnéidege Verkéier, deen een domat behiewe kéint, dass een d'Sortie Suessem/Nidderkuer nei amenagéiert, wat, souwäit ech weess, och virgesinn ass vu Ponts et chaussées. Mä vläicht kann den Här Minister eis duerno nach Explikatiounen dozou ginn.

Ech géif mer wënschen, dass dëse Projet Stullgang kritt, well d'Awunner am Quartier Biff a Bomecht si genuch geplot a brauchen eigentlech net dësen zousätzlechen an, wéi gesot, och onnéidege Verkéier mat schwéiere Camionen.

An deem Sënn wéilt ech och eng Motioun deposéieren, Här President,...

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci.

M. Yves Cruchten *(LSAP)*.- ...déi d'Regierung opfuerdert, esou séier wéi méiglech mat den Etüde vum Contournement vun der Gemeng Dippech unzefänken, an dass de Stat eng Analys mécht vum Impakt vum Contournement vun Nidderkäerjeng op de Verkéier ab deem Stéck tëscht der Bomecht/Biff an der Grenz.

Mir sollten net waarden, bis dëse Bau fäerdeg ass, mä elo scho virauskucken a Léisungen ausschaffe fir d'Problemer, déi wäerten entstoen. Och sollte mer beim Bau uechtdinn, dass esou wéineg Natur wéi méiglech beschiedegt gëtt.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- vu la loi en projet relative à l'aménagement du contournement routier de Bascharage;

- vu que ce contournement est inscrit dans la stratégie globale pour une mobilité durable MoDu 2.0 en phase 1 de réalisation de même que dans le projet de Plan directeur sectoriel «Transports»;

- considérant que ce projet sera à compléter par un contournement routier de Dippach, également prévu dans le plan sectoriel, et notamment dans la phase 3,

invite le Gouvernement

- à entamer les études relatives au projet d'un contournement routier de Dippach dans les délais les plus brefs possibles afin que ce projet puisse être réalisé sans retard,

- à veiller à ce que l'impact de la réalisation du contournement de Bascharage sur l'environnement et sur l'homme soit réduit au minimum durant la phase de construction,

- à étudier l'impact du contournement de Bascharage sur les flux de trafic passant par le rond-point «Biff» et la Collectrice du sud (N31/E44) en direction de la frontière et de prendre, le cas échéant, les mesures nécessaires pour améliorer le flux de circulation automobile.

(s.) Yves Cruchten, Max Hahn, Josée Lorsché, Marco Schank, Michel Wolter.

Här President, et ass mat vill Emotioun, dass ech als Spriecher vun der LSAP kann d'Zoustëmmung gi fir de Projet vum Contournement vun Nidderkäerjeng. Eng Jorzéngten al Fuerderung vun den Awunner aus menger Gemeng gëtt domat Realitéit. Et ass keng Extrawurscht, déi do gebrode gëtt, mä e batter noutwendege Stroossebauprojet, dee ville Leit wäert zeguttkommen.

Mir léisen haut net de Verkéiersproblem am Kordall a ronderëm, mä de Contournement muss als Stéck ugesi gi vun engem grousse Puzzle, dee mer nach mussen zesummestiechen. An aner Moossname mussen dofir nach kommen.

Haut freeë sech vill Leit zu Nidderkäerjeng an och, mengen ech, doriwwer eraus. A wann ech herno op menger Plaz sëtzen an de Knäppchen drécken, fir ofzestëmmen, da wäert ech un déi vill Lokalpolitiker denken, déi sech an de leschte Jorzéngte fir dëse Projet a bis haut agesat hunn.

Ech soen lech villmools Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och. An den nächste Riedner ass den Här Max Hahn fir d'DP.

M. Max Hahn *(DP)*.- Merci, Här President. Ech freeë mech haut fir déi Käerjenger Awunner, well fir si ass et haut eng weider wichteg Etapp fir méi Liewensqualitéit an hirer Gemeng, och, an dat soen ech direkt, wann ech et bedaueren, dass den Dippecher Contournement haut net mat um Ordre du jour steet; mä als Alleréischt emol zréck op de Käerjenger Projet.

Ech wëll op dëser Plaz guer net op den Historique agoen, well, ech mengen, ech hätt dat net besser kënne maache wéi et den Députémaire vu Käerjeng respektiv de Conseiller an Deputéierten, déi viru mir hei d'Wuert ergraff hunn, och net op dee jorelaangen Hin an Hier, déi vill Diskussioune ronderëm dee richtegen Tracé. Et ass gesot ginn: 25.000 Autoen all Dag, déi duerch d'Avenue de Luxembourg zu Käerjeng fueren. Dat ass einfach ze vill! D'Belaaschtung mat Stéckoxiden ass definitiv ze grouss. Dat soen all d'Miessungen. Et huet hei eng Léisung gebraucht, eng Léisung am Interessi vun de Käerjenger Bierger. An déi Léisung ass elo endlech do.

Mir mussen awer oppassen, dass eng Léisung op där enger Plaz net zu engem Problem op enger anerer Plaz féiert. D'Wuert „Landesplanung" seet et schonn a sengem Numm: Mir mussen d'Land am Ganze plangen a kënnen net national Problemer wéi den Duerchgangsverkéier an enger Gemeng eleng léisen, ouni d'Konsequenzen dovun op anere Plazen ze betruechten. Wien A seet, muss och B soen. Wie Käerjenger Contournement seet, muss och Dippecher Contournement soen.

Et ass kee Geheimnis, dass ech enttäuscht sinn, dass mir den Dippecher Contournement haut nach net kënne matstëmmen. Dippech ass näämlech an enger ganz äänlecher Situatioun wéi Käerjeng. A situation inchangée wäert Dippech am Joer 2020 ëm 20.000 Autosbewegungen hunn, déi all Dag duerch d'Gemeng fueren. Dat ass ze vill! An d'Situatioun gëtt duerch de Käerjenger Contournement net besser, ganz am Géigendeel.

Här President, et ass ze bedaueren, dass den Dippecher Contournement net déiselwecht Prioritéit an de Plan-sectoriellen huet wéi de Käerjenger Contournement. D'Resultat ass, dass den Dippecher Contournement, de Plan-sectoriellen no, soll no 2030 gebaut ginn. Dat ass ze spéit. Déi politesch Verantwortlech aus eiser Gemeng - an ech wëll hei awer betounen: egal wéi enger Partei se ugehéieren - ware sech hei ëmmer eens. An an deem Dossier, wéi gesot, gouf et an der Vergaangenheet am Dippecher Gemengerot grouss Eenegkeet.

Eis Positioun war ni géint de Käerjenger Contournement. Dofir kann ech dëse Projet haut och mat engem gudde Gewësse matstëmmen. Eis Positioun war an ass fir den Dippecher Contournement. All zesummen hunn déi dräi grouss Parteien zu Dippech - CSV, LSAP an DP - sech ëmmer agesat, jo, vläicht net ëmmer esou mediewierksam wéi anerer, well mir ni kategoresch géint eppes waren, mä mir wollte konstruktiv a konsequent fir eppes sinn. Dat ass zum Beispill geschitt iwwer eisen Avis zu de Plan-sectoriellen, iwwer sëllech Motiounen, iwwer Entrevuë bei deene jeeweilegen zoustännege Ministeren an esou weider.

An och wann den Dippecher Projet haut nach net matgestëmmt gëtt, ass et esou, dass net näischt geschitt ass. De Regierungsrot huet mam Bau vum Käerjenger Contournement decidéiert, dass déi méiglech Tracéë vum Dippecher Contournement endlech analyséiert ginn. D'Analys vum Trajet ass e ganz wichtegen éischte Schrëtt. Parteiiwwergräifend war et wärend méi wéi 20 Joer de Wonsch vun de Gemengeverantwortlechen, dass nieft dem Südtracé och ganz seriö misst d'Nordvariant gekuckt ginn, well doduerch d'Gemeng Dippech weider entlaascht géif ginn, andeems den Trafic a Richtung Garnech a Mamer och géif matopgefaange ginn.

Och wann dat sech vläicht e bësse futuristesch unhéiert, gëtt och ëmmer erëm d'Iddi vun engem Tunnel opgeworf. Jee, d'Variante musse gepréift ginn. An da muss mat de Bierger diskutéiert ginn. Ech widderhuele mech zwar, mä: D'Analys vum Tracé ass e ganz wichtegen éischte Schrëtt an et schéngt mer evident, dass déi nächst Regierung net derlaanschtkënnt, dann och d'Prioritéit vum Dippecher Contournement ze änneren, dat heescht, den Timing ze änneren.

De Contournement vun Dippech ass déi logesch Suite vum Käerjenger Contournement a muss dofir schnellstméiglech gebaut ginn. Genee dat ass et och, wat déi Dippecher Gemengeverantwortlech vun alle Parteien an deene leschten 20 Joer ëmmer erëm gefuerdert hunn. An dofir sinn ech ganz frou, dass d'Motioun, déi den Yves Cruchten hei am Numm vun de Regierungsparteien deposéiert huet, och vun der gréisster Oppostiounspartei matënnerschriwwe ginn ass. Ech mengen, dat ass e Signal un déi Dippecher Awunner, wat sécherlech do wäert begréisst ginn.

En éischte Schratt ass also elo agelaut. An elo mussen direkt am Ufank vun der nächster Legislaturperiod Neel mat Käpp gemaach ginn. Et geet näämlech drëms, fir d'Zäitspan tëscht der Fäerdegstellung vum Käerjenger Contournement an dem Dippecher esou kleng wéi méiglech ze halen.

Dat ass och méiglech, grad wann ee weess - de Buergermeeschter vu Käerjeng huet virdru vun aacht Joer geschwat -, dass 25% vun den Terrainen, déi gebraucht ginn, och nach net a Gemengen- respektiv staatlecher Hand sinn. A mir wëssen alleguer, wéi schwéierfälleg a laangwiereg esou Prozedure sinn.

(Mme Simone Beissel prend la présidence.)

Här President, ech hat et uganks gesot: Wien A seet, muss och B soen. Wie Käerjenger Contournement seet, muss och Dippecher Contournement soen. Et ass net ze spéit, den Dippecher zäitno ze bauen. Deen éischte Schratt ass mat der Analys vun den Tracéë gemaach. Elo muss et virugoen. An ech sinn optimistesch, dass et dat wäert. Dëst am Sënn vun der Liewensqualitéit - an et ass virdru gesot ginn - net vun enger Gemeng, mä, jo, vun der ganzer Regioun.

Dëst gesot, géif ech der Rapportrice Merci soe fir hiren ausféierleche schréftlechen a mëndleche Rapport. Iech alleguer Merci fir d'Nolauschteren. An ech ginn heimat den Accord vun der demokratescher Partei.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Simone Beissel, *Présidente de séance*.- Merci dem Här Hahn. Als nächste Riedner hunn ech den Här Fernand Kartheiser ageschriwwen. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Villmools Merci, Madamm President. Ech wéilt och ufänke mat engem Merci un d'Madamm Lorsché fir dee Rapport. An ech wëll mech och direkt deene Mercien uschléissen, déi hei gemaach goufe fir d'Regierung, datt se dee Projet hei duerchzitt. An ech muss och soen, ech wor beandrockt an interesséiert un der Qualitéit vu verschiddenen Exposéen, déi hei vun de Virriedner gemaach goufen iwwert den Historique am Detail iwwert déi lescht Joren, wéi dee Projet zustane koum. Ech mengen, do sinn eng ganz Rei interessant politesch Léierstécker dra gewiescht.

Trotzdeem, wann een elo déi Debatt hei nolauschtert, dann hat ech heiansdo den Androck, datt mer eigentlech déi falsch Debatt féieren, well d'Virriedner hunn och ëmmer gesot: „Et geet ëm de Verkéiersfloss u sech, wéi mer dee regelen", a wierklech, dat ass ganz wichteg, mä u sech déi grouss Fro hannendrun ass d'Verkéiersopkommen, an domadder déi 2% bis 3% méi pro Joer, an domadder déi ganz Problematik vum Wuesstum.

Well mir wëssen, datt mer elo dës Strooss bauen, déi enger Noutwendegkeet entsprécht. Mir hunn héieren, datt mer se musse viruféieren, wou mir als ADR och ganz dermat d'accord sinn, datt mer Dippech och musse mat an e gesamt regionaalt Konzept mataplangen, inklusiv Péiteng an alles, wat hei mat grousser Kompetenz beschriwwe gouf, mä mir wëssen awer och, wa mer éierlech sinn, datt, wa mer net eng nei Approche iwwerhaapt an eiser Wirtschaftspolitik, an eiser Wuesstumspolitik féieren, dann hu mer déi doten Debatt ëmmer erëm an ëmmer erëm. An iergendwann féiert eis dat awer an eng Sakgaass, déi mer net kënne viruféieren.

Domadder ass dee Projet vum Contournement vu Käerjeng, esou néideg en ass, awer och exemplaresch fir déi Noutwendegkeet, déi mer hunn, fir eis Verkéiers-, fir eis Wuesstums-, fir eis Wirtschaftspolitik ze iwwerdenken, fir datt mer net am Stroossebau oder am Verkéiersfloss d'Äntwerte siche fir e Problem, dee vill méi komplex ass a vill méi déif läit.

Ech muss och soen, ech hunn an der Zeitung gesinn, datt verschidden Deputéierte vun der LSAP vu Suessem net wëllen un deem Vott hei deelhuelen. Dat verstinn ech an engem bestëmmte Mooss, well jo zu Suessem mat „No Way" eng grouss Oppositioun géint dëse Projet war an ass. Dat muss ee respektéieren. Et gëtt vill gutt Ursaachen och dofir, fir déi Räsonnementer.

Ech halen et awer net fir richteg, datt Lokalpolitiker an där Qualitéit sech dem Vott net stellen, fir herno den Androck ze ginn, als wär et do net d'LSAP, déi dee Projet matgedroen hätt. Ech mengen, den Här Cruchten huet hei ganz kloer d'Positioun vu senger Partei duergeluecht. Dat éiert en, mä, ech mengen, et muss een och dann de Leit ganz kloer soen, datt d'LSAP als Ganzt dëse Projet matdréit an och esou hei an der Chamber stëmmt.

D'ADR hëlt hir Verantwortung. Mir denken och, de Projet ass noutwendeg. Mir stëmmen derfir. Et ass awer elo net nëmmen déi Tatsaach, datt d'Frontalieren den Haaptproblem an dem Verkéier duerstellen. Dat ass wuel zu engem ganz groussen Deel wouer, mä zu Käerjeng sinn och urbanistesch Feeler gemaach ginn.

Et ass schonn aussergewéinlech, datt eng Uertschaft, eng Stad eng Strooss huet, un där souwuel eng ganz grouss Industriezon läit, wéi och den Haaptgeschäftszentrum, wéi eng Rei Schoulen, wéi Kulturzentren an och eng ganz

Rei Wunnengen an aner Betriber, soudatt dat schonn och eng Fro opwërft: Wéi plangt een eng Gemeng an iwwert d'Joren?

Dat ass elo net d'Schold vun där aktueller Käerjenger Equipp, vum Gemengerot oder vum Schäfferot, mä iwwer laang Joren ass déi Uertschaft onglécklech geplangt ginn. An déi Tatsaach, datt eigentlech eng eenzeg Strooss d'Haaptliewensoder vun där Stad ass, déi dréit net derzou bäi, fir d'Verkéiersproblematik an där Gemeng, oder d'Pollutioun, d'Loftpollutioun oder d'Loftbelaaschtung an där Gemeng besser kënnen an de Grëff ze kréien.

Et ass fir eis och wichteg, datt de Contournement gebaut gëtt, well ganz vill Leit Schläichweeër duerch d'Gemeng huelen, duerch kleng Stroossen, duerch Stroossen, wou vill Kanner sinn, Stroossen, wou d'Vitesse misst op 30 limitéiert sinn an och zum Deel ass, an awer vill méi séier derduerchgefuer gëtt, wat eng permanent Gefor ass. An ech mengen, den Här Wolter hat och scho gesot: D'Nopeschgemenge Lénger, Féngig, Héiweng bis erop op Schuller leiden alleguer ënnert där aktueller Situatioun.

Mir wëssen awer och, an do si mer och ganz kloer, datt deen Agrëff an d'Natur, ob en elo berechtegt ass oder net - dat ass elo eng ganz interessant Diskussioun gewiescht, mat deem Klassifizéiere vun der Natura 2000-Zon -, mä mir musse wëssen, datt och d'Kompensatiounsmoossnamen en tant que tel hir Grenze fannen.

Wa mer méi zoubëtonéieren an eisem Land, an dat ass jo d'Tendenz och an deene leschte Joren - an do muss ech soen, datt dës Regierung do ganz besonnesch äerdeg war, wann et drëm gaang ass, Bëton dorëmmer ze maachen -, da muss een awer och soen: Mir kënnen net an engem klenge Land onbegrenzt Fläche fir Kompensatiounsmoossnamen erbäizauberen. Dat geet einfach net. Et ass net genuch do!

A mir mussen och dowéinst léieren, vill méi ekonomesch, vill méi verantwortungsvoll mat eisem Buedem ëmzegoen. An och dat geet nëmmen, wa mer eis Wirtschaftspolitik, eis Wuesstumspolitik iwwerdenken. Mir mussen elo ufänken, dat ze maachen, soulaang et nach net ze spéit ass, an net waarde bis an x Joren, datt mer dann der Situatioun iwwerhaapt net méi Meeschter ginn.

Mir haten als ADR vun Ufank un un déi Naturbelaaschtung geduecht, och d'Naturbelaaschtung, déi duerch eng Ëmgeeungsstrooss entsteet. An déi ass wierklech och considerabel. A mir haten als ADR proposéiert, scho viru laange Joren, souguer d'Eisebunn ze deckelen, net niewent d'Eisebunn ze bauen, mä op d'Eisebunn, fir Plaz ze spueren an den Impakt op d'Ëmwelt esou kleng wéi méiglech ze halen.

Leider ass dat keng Variant, déi zréckbehalen oder studéiert gouf. Dat ass schued, well et mécht e risegen Ënnerscheed an engem Bësch, ob een nëmmen eng Schneis derduerch huet, wou eben Eisebunn a Strooss kënnen zesummelafen, oder ob een der zwou niewentenee leet. Mir sinn nach ëmmer iwwerzeegt, datt eis Variant eng gutt Variant gewiescht wär. A si hätt et op jidde Fall verdéngt, an d'Diskussioun och materageholl ze ginn an eng seriö Etüd ze kréien.

Dat gesot, mat all deene Restriktiounen a Recommandatiounen, déi och d'Kolleegen hei gesot hunn, e gesamtregionaalt Verkéierskonzept mat Dippech, ze kucken, fir d'Inzidenzen op Suessem esou kleng wéi méiglech ze halen, ze kucken, fir d'Ëmwelt esou vill wéi méiglech ze schounen: Alles dat si Saachen, déi mir matdroen. Mir stëmmen dëse Projet och mat, awer mir wëssen als ADR, wéi gesot, datt dat heiten nëmmen eng Etapp ass op engem Reflexiounsprozess, dee vill méi déif muss goen. An dat ass deen iwwerhaapt, wéi mer Verkéier, Wuesstum an Zukunft vun eiser Ekonomie wëlle besser geréieren.

Ech soen lech Merci.

M. Gast Gibéryen *(ADR).-* Ganz gutt!

Mme Simone Beissel, *Présidente de séance.-* Merci dem Här Kartheiser. Als leschten ageschriwwene Riedner hunn ech den Här Marc Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Merci, Madamm Presidentin. An deene leschte Wochen a Méint hu mer hei op dëser Plaz ganz vill iwwer Landesplanung diskutéiert. Déi nei sektoriell Pläng sinn elo ëffentlech a ginn aktuell studéiert an aviséiert an och an de Gemengen, déi nach un hire PAGe schaffen.

Mir hu wichteg Gesetzer an Debatte gehat iwwer Ëmwelt- an Naturschutz, iwwer Klimapolitik an iwwert déi grouss Erausfuerderungen, déi am Transportberäich op eis duerkommen. An dëse Beräicher sinn déi akut Problemer, déi sech eis stellen, am Fong all ëmmer erëm op eng Wirtschaftsform zréckzeféieren, déi ze schnell, ze onkontrolléiert an ze onkoordinéiert wiisst a mat där eis ëffentlech Infrastrukturen net méi Schrëtt hale kënnen.

Dat Ganzt gëtt ugefeiert vun enger permanenter Konkurrenzspiral, souwuel mat eisen Nopeschregioune wéi och tëschent den eenzelne Gemengen, wat d'Unzéie vu wirtschaftlechen Aktivitéiten ugeet. Eng konsequent Landesplanung, no klore Prinzipien, kéint en entscheedenden Hiewel sinn, fir zumindest enger Rëtsch vun deene Verwerfungen, déi duerch d'wirtschaftlech Aktivitéiten evirgeruff ginn, entgéintzewierken.

Dat wär engersäits eng Planung, déi Wunnuert, Aarbechtsplaz, Fräizäitaktivitéite méi no géif beienee bréngen. Et wier eng, déi eng Wirtschafts- an Infrastrukturpolitik géif maachen, déi den Nohaltegkeetskritäre wierklech gerecht gëtt an deementspriechend net weider Naturschutz an Erhuelungsgebidder zerstéiert. Et wier eng Transportpolitik, déi, ëffentlech organiséiert, ganz kloer d'Prioritéit op kollektiv amplaz op individuell Verkéiersmëttel leet, a wa sënnvoll a wa méiglech déi duuss Mobilitéit férdert. An et wier och eng kooperativ Planung tëscht de Gemengen am Land an de Regiounen, och an eisen Nopeschlänner an der Groussregioun.

Wa mer eis also elo dëse Projet hei ukucken, da muss ee feststellen, datt en deene grad genannte Prinzipien net Rechnung dréit an och net a Kohärenz steet zu deem, wat an de sektorielle Pläng drasteet; besonnesch am sektorielle Plang iwwert d'Landschaften, deen ausdrécklech recommandéiert, déi weider Zerstéckelung vu Landschaften ze verhënneren.

Hei gëtt elo fir 139 Milliounen Euro eng véier Kilometer laang Strooss gebaut, riicht duerch eben eng ze schützend Landschaft an en Erhuelungsgebitt fir Leit aus der Regioun. Dat ass schonn zolidd!

A wann ee sech dann ukuckt, wéi d'Necessitéit vun dëser Strooss begrënnt gëtt, da stellt ee fest, datt dat stäerkst Argument am Exposé des motifs déi ze héich NO_x-Wäerter op der Lëtzebuerger Strooss zu Käerjeng sinn. An déi sinn och héich, egal ob se elo knapp iwwer oder knapp ënnert dem laut EU-Direktiv zoulässege Wäert leien. Dat stelle mer och net a Fro, och wa mer awer feststelle mussen, dass leschte Miessungen no déi Wäerter ënnert dem maximal zoulässege Wäert leien, wouduerch déi zentral Begrënnung am Exposé des motifs vum Bau awer zumindest a Fro ze stellen ass.

Dëse Problem vun deenen héije Stéckstoffwäerter stellt sech op ville Plazen am Land an ass och Ausdrock vun enger mësslongener territorialer Planung. Mir mengen awer, datt elo ze versichen, de Problem mat weidere Stroosse ronderëm Uertschaften ze ëmgoen, datt dat éischter Uelech op d'Feier geschott ass.

Et sinn och déi héich NO_x-Wäerter, déi laut EU-Direktiv den zentrale Kritär sinn oder déi d'Regierung als zentrale Kritär uféiert, fir kënnen eng Strooss duerch eng Natura 2000-Zon ze bauen. An Deeler vun deem Gebitt tëscht Käerjeng a Suessem, duerch déi déi Strooss soll gebaut ginn, sinn näämlech als Natura 2000-Zon klasséiert a soumat iwwert d'Natur- an d'Aarteschutzrichtlinn vun der EU geschützt.

Bon, elo kann een natierlech soen, datt 2006, wéi dat geschitt ass, dat net op eng propper Aart a Weis vonstattegaangen ass. Dat kann ech a kengster Weis weder bestätegen nach dementéieren, mä da misste sech vläicht d'Regierungsparteie vun deemools zesummesetzen an dat ënner sech klären.

Déi NO_x-Wäerter an dat zentraalt Argument, dat doranner besteet, fir eng Natura 2000-Zon ëmzeklasséieren, ass d'Gesondheet vun de Mënschen. Dat ass dat zentraalt. Et gëtt och nach en anert, wann et ëm d'Sécherheet geet. Dat ass kloer definéiert an der EU. A mir mengen, datt grad och déi Miessungen, déi elo zum Schluss gemaach gi sinn, dat a Fro stellt. Och wëssend, datt am Exposé des motifs se…

(Interruption)

Jo? Madamm…

Mme Simone Beissel, *Présidente de séance.-* Jo, wie wëllt?

(Hilarité)

M. Yves Cruchten *(LSAP).-* Ech!

Mme Simone Beissel, *Présidente de séance.-* Ech gesi lauter Hänn uewen.

M. Yves Cruchten *(LSAP).-* Här Baum, ech wëll lech hëllefen an Ärem Exposé. Ech mengen näämlech, dass Der net déi lescht Zuele gesinn hutt.

Well Dir berufft lech wahrscheinlech op Zuelen, déi viru Kuerzem, virun e puer Méint an der Press diskutéiert goufen. Dat sinn awer Zuele vu Miessungen, déi gemaach goufen - ech mengen, den Här Wolter hat et virdrun erkläert -, wéi grad zu Nidderkäerjeng am Duerfkär e grousse Chantier war a wou de Verkéier ëmgeleet gouf. Et ginn awer elo nei Wäerter an déi si méi schlecht nach wéi déi Wäerter, déi mer virun enger Partie Jore gemooss hunn, soudass dat mat den NO_xen effektiv e reellt Argument ass.

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Et ass awer och esou, datt am Gesetzestext selwer steet, dass bis 2020 viraussiichtlech, bis op enger Miessstatioun, all déi Wäerter - zumindest steet et esou an deem Text - sollen erofgoen. An deen Text hunn ech net erfonnt. Deen huet och net de Mouvement écologique erfonnt. Mä dat ass Deel vum Argumentaire.

(Interruption par M. François Bausch)

Jo.

Mme Simone Beissel, *Présidente de séance.-* Wann ech gelift, loosst vläicht den Här Baum virufueren, herno kläre mer dat. Här Baum, et ass un lech!

(Interruption et hilarité)

Här Baum, fuert virun!

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Wann ee sech mat deenen NO_x-Wäerter zu Käerjeng befaasst an deem heite Fall, da kënnt een natierlech net laanscht Situatiounen, déi sech och op anere Plaze stellen an déi déi gesamt Verkéiers- an Ëmweltproblematik am Südweste vum Land matzeconsideréieren hunn.

Éischtens ass déi ganz Regioun vum Duerchganksverkéier aus der Belsch a Frankräich an dem Süde vu Lëtzebuerg Richtung Stad belaascht. Dat huet natierlech mat der Konzentratioun - och dat ass Landesplanung - an a ronderëm d'Stad vun Aarbechtsplazen ze dinn. Mir mengen awer: Einfach eng nei Strooss bauen, bedeit och ëmmer, automatesch nei Autoen unzezéien, déi fir Stau a Loftverschmotzung südlech vum Contournement op der haut scho komplett iwwerlaaschter Collectrice du sud an nërdlech dervu weider Richtung Stad suergen.

Zweetens mussen déi Bewegungen a Richtung Stad net all mam Auto gemaach ginn. Et goufen an der Vergaangenheet schonn Efforte gemaach, fir den ëffentlechen Transport méi attraktiv ze gestalten. An dat muss och weidergoen a muss och nach verstäerkt ginn. D'Zuchstreck tëschent Rodange an der Stad ass zweegleiseg ginn. An d'CFL-Berichter weise ganz däitlech, dass d'Zuel vun de Passagéier och doduerjer op der Streck däitlech säitdeem geklommen ass.

Eng Rei vu weideren Infrastrukturprojeten op a ronderëm d'Streck wäerten d'Situatioun weider verbesseren an d'Vergréisserung vun der Stater Gare souwéi déi ugekënnegt Parkingen zu Rodange an eventuell dann och zu Lonkech wäerten d'Capacitéiten op der Streck vergréisseren.

De Minister huet dat ënner anerem haut de Moien am Radio nach eng Kéier alles en détail erkläert. An och dee Projet vun de Parkcapacitéiten op der Käerjenger Gare, déi jo elo och sollen ausgebaut ginn, ass dréngend néideg.

An dann, wat mech an der Diskussioun awer ëmmer erëm frappéiert huet, ass, datt jo awer och eng ganz Rëtsch Virschléi gemaach ginn, onofhängeg ob een elo fir oder géint e Contournement ass, fir kënnen déi Situatioun an der Lëtzebuerger Strooss zu Käerjeng kuerzfristeg ze verbesseren, well och mat engem Contournement hu mer nach ëmmer keng kuerzfristeg Verbesserung vun der Situatioun. An dat ass notamment de Mouvement écologique, deen eng ganz Rëtsch Propose gemaach huet. Do geet et ëm d'Ëmstellung vun de roude Luuchten, d'Aféierung vun 30er-Zonen, Asaz vun Elektrobussen oder och nach eng Busspur op der Lëtzebuerger Strooss. Dat sinn alles kuerzfristeg Mesuren, déi do proposéiert gi sinn, déi Alternative wieren an déi och en Äfloss hätten op de Verkéiersfloss an op d'Loftqualitéit.

An an där Zäit, wann déi Strooss, wann de Contournement gebaut ass, huet sech d'Situatioun, also wat de Verkéiersfloss ugeet, souwisou scho considérablement geännert. Well, wat geschitt bis dohinner?

Véiertens: Et deit villes drop hin, datt déi NO_x-Wäerter och an deenen nächste Jore weider wäerten zréckgoen. Dat huet éischtens eppes mat der ganzer Diskussioun ronderëm den Diesel ze dinn, dee jo zentral ass fir d'NO_x-Wäerter. D'Autosconstructeure sinn ënner Drock gesat. D'EU setzt ganz staark op Elektromobilitéit - wou jo och déi lëtzebuergesch Regierung e ganz staarkt Gewiicht drop wëllt setzen.

Doriwwer eraus musse mer jo esou oder esou d'Mobilitéit zu Lëtzebuerg manner klimafeindlech maachen, well am Transport bal zwee Drëttel vun den CO_2-Emissiounen ufalen. An, wéi et scho gesot ginn ass, déi wierksamst Äntwert op dëse Problem ass d'Stäerkung vum ëffentlechen a vum kollektiven Transport.

An och wann dat geschitt an och ënnert dëser Regierung virugedriwwe ginn ass - wat mer begréissen -, menge mer, datt mer gläichzäiteg net kënne weider an der Logik sinn, fir Stroossebauprojeten ze lancéieren - a wéi et scho virdrun ugeklongen ass, och vum Här Wolter -, déi nach weider aner Stroossebauprojeten implizéieren. Bedeit: De Contournement vu Käerjeng bedeit de Contournement vun Dippech. Et huet Repercussiounen op d'Situatioun op der Biff, d'Collectrice, wou Änderunge musse geschéien.

Dat heescht, e ganze Volet just op déi Stroossebauprojeten ze setzen, fanne mir méi wéi diskutabel. Mir sinn och do kohärent mat eis selwer. Mir hunn op engem Kongress eng deementspriechend Motioun geholl. Hei ass et net, datt eng bestëmmte Fraktioun vun enger Partei, oder well se an iergendengem Gemengerot sëtzt, derfir oder dergéint ass.

An ech denken - an domat wéilt ech dann och ophalen -, datt et nach eng leschte Fro gëtt, déi awer interessant ass. Et gi jo och Méiglechkeeten, géint dëst Gesetz virum Tribunal administratif virzegoen, duerfir muss dann awer den Avant-projet détaillé virleien. Wéi gesäit do de Plang aus vun der Regierung?

Dëst gesot, mir stëmmen dat hei Gesetz net mat, well et de Problem net léist. Et bekämpft just Symptomer an net Ursaachen.

Merci.

Une voix.- Très bien!

(Interruption)

Mme Simone Beissel, *Présidente de séance.-* Merci dem Här Baum. Mir hunn elo den Tour gemaach. Dann hunn ech elo d'Éier an de Pleséier, fir dem Här Nohaltegkeets- an Infrastrukturminister François Bausch d'Wuert ze ginn. Här Minister, Dir hutt d'Wuert.

(Interruption et hilarité)

Prise de position du Gouvernement

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.-* Merci, Madamm Presidentin, fir d'Wuert. Merci och all deenen, déi hei geschwat hunn haut de Mëtteg.

Et gëtt dräi Grënn, firwat datt dee Projet hei ganz wichteg ass. Dir wësst, datt fir kënnen an enger Natura 2000 eppes ze bauen… An iwwregens, et ass net wéi elo virdrun de Virriedner gesot huet, datt mer e Reklassement géife maache vun der Natura 2000. Mir maachen net e Reklassement vun der Natura 2000, déi bleift bestoen. An et ass och net esou, datt an der Gesetzgebung vun der Natura 2000 näischt an esou enger Zon dierft gebaut ginn. Dat Eenzegt, wat d'Prekonditioun ass, fir datt een eppes ka bauen, dat ass, datt et den Intérêt public majeur muss beweisen, beleeën, fir kënnen eppes an esou enger Zon ze bauen.

An dat ass hei ganz kloer ginn, wéinst dräi Grënn. Et gëtt hei ëmmer nëmme vun engem geschwat, an zwar deem vun der Loftqualitéit - wat zwar keen onwichtegen ass - a vun den NO_x-Emissiounen. Mä et sinn dräi Grënn: Deen éischten ass d'Loftqualitéit, deen zweeten ass de Kaméidi an deen drëtten ass d'Entwécklungschancë vun der Gemeng Käerjeng. Den Urbanismus, d'gesamt Entwécklung vun der Uertschaft - och dat ass en Intérêt public majeur.

Oder ass heibannen een der Meenung, datt et normal muss sinn, datt mer d'Leit mussen iwwerloossen oder eng Gemeng mussen iwwerloossen enger Situatioun, wou se keng Entwécklungsperspektiven huet an hirer eegener Gemeng, an hirem eegenen Uertschaftskär?

Also, ech wéilt awer drop hiweisen, datt, wa mer dat heite bis gebaut hunn, da gëtt d'N5 zréckgebaut op deem Stéck, wou haut ass. Do komme Vëlospiste bäi, et gëtt Verkéiersberouegung gemaach, dat gëtt eng ganz aner Qualitéit am Uertskär, wéi se haut ass.

Elo kann ee laang driwwer philosophéieren an diskutéieren, wiem seng Schold datt dat ass, datt déi Verkéierssituatioun an dee ville Verkéier a Käerjeng haut esou sinn, datt do virun 20 Joer Feeler gemaach gi sinn an esou weider.

Pardon, mä dat hëlleft eis an de Leit vu Käerjeng net schrecklech vill weider! Wat virun 20 Joer geschitt ass, ass haut do. An ausser et

kënnt ee mer hei soen, wéi ech et soll maachen, fir dat alles erëm ewechzerappen, wat déizäit gebaut ginn ass - ech mengen, dat géif ech awer gär gesinn, wéi mer dat solle maachen.

Da musse mer eng Léisung fannen en vue vun der Situatioun, wéi se haut ass. Da kënne mer nach esou vill Krokodillstréine kräischen, wéi mer wëllen, wat virun 20 Joer vu Feeler gemaach gi sinn - déi sinn eben du gemaach ginn. A mir war et awer wichteg, an der Regierung war et wichteg, hei eng Léisung ze sichen, déi där Gemeng do hëlleft an, wéi gesot, déi déi dräi wesentlech Punkte berücksichtegt, datt mer do Verbesserunge kréien.

Zu der Loftqualitéit wëll ech soen, do war jo ee Moment esou e Gespenst opgedaucht virun enger Rei Méint: „Oh, elo wäre se immens erofgaangen d'lescht Joer." Dat ass falsch. Si si wärend e puer Méint erofgaangen, well effektiv Chantiere waren an de Verkéier zum Deel deviéiert war. Mä ech kann Iech awer soen: Ech hunn d'Zuele vun deenen éischte sechs Méint vun dësem Joer, an déi sinn nach schlechter, wéi se virdru waren. An et ass och net, wéi hei vu Virriedner gesot gëtt, datt mer hei liicht iwwert dem Grenzwäert géife leien. De Grenzwäert ass 40 Mikrogramm. Mir leie bei 80. Mir leien um Duebelen!

An da wëll ech awer och nach eng Kéier rappeléieren, wa mer esou liichtfankeg iwwer NO_xe schwätzen, wat dat fir gesondheetlech Konsequenzen huet. NO_xen, déi bewierken, datt den Immunsystem geschiedegt gëtt, datt haaptsächlech Kanner an eeler Leit dorënner leiden. Et gëtt vun der Weltgesondheetsorganisatioun - déi iwwregens nach méi streng Grenzwäerter gesat huet wéi déi, déi mir an der Europäescher Unioun gesat hunn als Standard eigentlech, déi ee misst setzen - gesot, datt entre-temps all Drëtten op der Welt stierft duerch Problemer - Longen an esou weider, Häerzkreeslaf -, déi entstinn duerch schlecht Loftqualitéit. An do, wa vun där schlechter Loftqualitéit geschwat ginn ass, da sinn dat net déi klimaschädlech Gasen, CO_2, mä da sinn dat wierklech d'Feinstaubpartikelen, d'PMen, an et sinn haaptsächlech d'Stickoxiden. Also, et ass net vun enger Bagatell, vun där mer hei schwätzen! A wann ech da weess, datt mer hei um Duebele leien!

A Käerjeng ass iwwregens och, d'Ëmweltministesch huet jo am Kader vum Loftqualitéitsplang d'Gemengen ugeschriwwe gehat, fir kënne méi wäit ze goen an de Miessungen, wéi dat virdrun de Fall war. An et sinn och ganz vill Gemengen, déi hu sech du gemellt, Käerjeng war nach ëmmer an deem Programm, do sinn nach ëmmer Miessunge gemaach ginn. Mä et si ganz vill aner Gemengen, wou och Miessunge gemaach gi sinn. A mir hunn entre-temps eng Tabell, do sinn eng 20 Gemengen dran. Dovunner sinn der ongeféier eng Dosen, déi net gutt sinn, déi entweder just iwwert dem Grenzwäert leien oder no dru leien an esou weider. Mä Käerjeng läit ganz kloer largement un der Spëtzt. Se gi just nach bal rejoignéiert vun der Gemeng Réimech, déi ënnen am Lach och e Problem huet. Mä do schaffe mer och u Léisungen, fir d'Gemeng Réimech.

A mir hunn eng Verflichtung, do eppes ze maachen. An déi Verflichtung hu mer net, andeem mer kënnen einfach elo soen: „Ma elo waarde mer", ech schwätzen natierlech elo hei nëmme vun de Stickoxiden, mä net vum Rescht vum Problem, andeem mer elo géife soen: „Elo waarde mer bis", ech weess net, „2030, '35, '40 a bis mer kee Verbrennungsmotor dorëmmer fuere méi hunn, an da léist de Problem sech vum selwen." Neen! Hei ass kloer virgeschriwwen duerch d'europäesch Gesetzgebung - a vëlleg zu Recht! -, datt mer direkt mussen handelen.

(M. Mars Di Bartolomeo reprend la présidence.)

Mir musse virweisen, datt mer an deenen nächste Joren erofkomme mat deene Wäerter ënnert déi 40 Mikrogramm, well wa mer dat net maachen, da kréie mer Strofen opgedonnert respektiv mir gi gezwongen, Fahrverboter auszeruffen.

Ech wëll awer vläicht emol eng Kéier drun erënneren, datt mer hei an enger Gesetzgebung sinn, déi ganz kloer Richtlinne setzt, an déi sinn net iwwer zéng, 15 Joer, mä an engem kuerzfristegen Zäitraum ze gesinn. D'Ëmweltministesch ass amgaangen, dee leschte Plang elo op Bréissel ze schécken - a mir hoffen, datt mer deen akzeptéiert kréien -, wou mer da beleeën op deene Plazen am Land, well et si jo nach eng Rei aner Plazen, et sinn der och an der Stad, de Fall zum Beispill um Boulevard Royal Richtung Avenue de la Liberté, och Avenue de la Liberté, do wäert den Tram an d'Eraushuele vun de Bussen an dem Verkéier generell eis ganz vill hëllefen, fir drënner ze kommen, ënnert déi Wäerter do. Mä zu Käerjeng - Pardon! -, do musse mer op villen Niveaue schaffen. Et geet och net duer domat, et ass och net de Contournement eleng, deen eis de Problem wäert léisen, ech kommen nach op déi aner Saachen ze schwätzen, mä et ass awer een Deel dovunner.

De Kaméidi: Ech mengen, dat brauch ech kengem ze erklären, wat Kaméidi bedeit. Mä virun allem d'Entwécklungschancë si fir mech awer och wichteg Argumenter, datt een dat dote mécht.

An da gëtt et nach e véiert Argument. Dat ass zwar elo am Sënn vun der Natura 2000 oder vu Liewensqualitéit an esou weider vläicht net, wat ee géif nennen den Intérêt public majeur, mindestens kéint een dat a Fro stellen, do kéint ee jo soen: „Da schrauwe mer do d'Entwécklung, da bremse mer déi oder zum Deel entwéckele mer net nach weider", dat ass, datt mer eng national Industriezon do hunn. An den Här Wolter huet zu Recht drop higewisen, datt et eng zimlech grouss ass. An déi Strooss hei wäert och eng Ubannung maachen un déi national Aktivitéitszon. Dat heescht, do kréie mer da vill Camionsverkéier aus der Uertschaft eraus. Mä, wéi gesot, dat ass en ekonomesche Grond. Dat ass elo keen, deen ee kann ziele loossen am Sënn Intérêt public majeur, wéi ech et virdru beschriwwen hunn, par rapport zu der Natura 2000. Mä et ass awer och wichteg, en ze erwänen, well et ass ganz kloer och aus wirtschaftleche Grënn, firwat dat gemaach gëtt.

Da gëtt hei e ganze Koup Saache monéiert, wat een elo prioritär misst maachen an da sollt ee kucken. Mä dat ass gemaach ginn, déi Nullvariant, déi mer gekuckt hunn, do ass alles gekuckt ginn, wat mer souwisou och wäerte maachen. Dat ass de Carsharing, FLEX, dee leeft entre-temps. D'Gemenge kënne sech dorun uschléissen. Et kënnt och eng Statioun op Käerjeng. Dat ass de Bus à haut niveau de service, wou och Käerjeng wäert ugebonne ginn, wou e Projet besteet. Dir wësst jo, datt e ganz grousse Projet besteet.

Mir wäerten iwwregens nach am September eng Buslinn, eng vun den Haaptbuslinnen, déi duerch d'N5 geet, 100% elektrifizéieren. Dat ass e Projet mat der Entreprise Sales. Mir hunn der scho mat aneren Entreprisen. An dat hei ass eng fir Käerjeng. Déi wäert am September opgoen. Dat heescht, d'Elektromobilitéit bei de Busse wäert kommen.

D'Park & Ridë gi gebaut. D'Gemeng huet ee vergréissert. Den CFL hunn ech gesot, si sollen Damp maachen, an de Projet ass eigentlech och fäerdeg. Mir musse just kucke mat der Strooss elo, dat muss en Zesummespill ginn, wéi mer dat kënne bauen, datt een direkt vun der Strooss och do op de Park & Ride kënnt. 450 Plaze Park & Ride.

D'Zuchcapacitéite ginn erhéicht. Ech wëll Iech drun erënneren, ech hunn et schonn e puermol hei gesot, datt mer net nëmmen de Reseau ausbauen, mä fir 400 Milliounen Euro Material kafen, also tëschent 2013 an 2025, 2026 investéiere mer bal 4 Milliarden Euro an de Reseau, fir d'Capacitéit ze erweideren: Ausbau vun der Gare Lëtzebuerg, ech zielen elo net méi alles hei op, ech hunn et schonn oft genuch gemaach. Mä och zousätzlech dozou hunn d'CFL eng Commande opginn, fir fir 400 Milliounen zousätzlech neit Material ze kafen, fir datt mer d'Sëtzplaze staark kënnen an d'Luucht schrauwen. An all d'Garë ginn ëmgebaut, och op där doter Streck. D'Quaie gi méi laang gebaut, datt mer méi laang Zich kréien, fir datt mer méi Capacitéit op d'Zich kréien. Dat heescht, och déi Saache sinn all agerechent an der Nullvariant.

Mä mir hunn eng ganz schwiereg Situatioun. Mä Dir wësst jo och, duerch de MoDu 2.0, datt mer dervu mussen ausgoen, datt, souguer wa mer am ëffentlechen Transport, national gesinn, 50% méi Leit op den ëffentlechen Transport kréien,… 50%! Ech hunn déi nei Zuelen elo kritt, haut de Mëtteg, mir hunn déi lescht aacht, néng Joer 70% méi Reesender beim Zuch eleng gehat. Elo musse mer nach eng Kéier 50% méi kréien an deenen nächste siwe Joer.

Ech weess net, ob Der Iech nach kënnt virstellen an Ärer Fantasie, wat dat bedeit, wat dat fir Kraaftakte sinn, déi mer musse maachen a sechs, siwe Joer, fir dat hinzekréien. Mä souguer alles dat ass agerechent. An awer komme mer net ënnert dat, wou mer musse kommen, fir datt mer dat wierklech, sougutt bei der Loftqualitéit wéi och beim Kaméidi oder den Entwécklungschancë fir déi Gemeng, uerdentlech kënne gestalten.

Duerfir, kommt, mir halen op ze diskutéieren, wéi wa mer hei…! Also, ech hunn och heiansdo d'Impressioun, wéi wa mer hei géifen eng sechsspureg Autobunn bauen. Mir bauen eng zweespureg normal Strooss - eng zweespureg normal Strooss! -, déi mer an der Variant elo un d'Eisebunn leeën, fir esou mann wéi méiglech ze duerchschneiden, an déi zu bal 100% um Territoire vun der Gemeng Käerjeng effektiv läit. Just ënnen, wou se dann den Uschloss sicht un d'Collectrice, kënnt se ganz liicht un d'Nopeschgemeng erun. An ech kommen nach op d'Kompensatiounsmesuren ze schwätzen, wien dovunner wäert profitéieren. Dat ass näämlech eng aner Gemeng.

Duerfir, kommt, mir halen op iwwer Saachen hei ze schwätzen, ëm déi et net geet! Mir baue keng Autobunn, mir bauen och net e risege véierspurege Contournement, mä et gëtt eng zweespureg Strooss, déi gebaut gëtt, an déi ass aus all deene Grënn, déi ech elo hei opgezielt hunn, noutwendeg. A parallell dozou maache mer all déi Mesuren, déi souwisou hei verlaangt gi si vu lénks, vu riets, vun uewen a vun ënnen. Mä, nach eng Kéier: Dat geet just net duer, fir datt mer de Problem an de Grëff kréien.

Bei de Kompensatiounsmesurë si mer hei net nëmme virbildlech virgaangen - den Här Wolter huet dat zu Recht gesot - am Kader vun der Planung vun deem Projet, wou mer déi Prozedure virbildlech agehalen hunn. Dat ass och bis elo de Grond, firwat mer d'Recoursen, et sinn der jo scho gemaach ginn bis elo all gewonnen hunn, well mer hëllesch opgepasst hunn hei, wéi mer dat Ganzt géifen ugoen. An déi Kompensatiounsmesuren, déi si festgeluecht am Gesetz.

An déi komme wou? Ma déi kommen dann op den Territoire vun der Suessemer Gemeng. Mir vergréisseren de Bësch Richtung Suessem. Dat heescht, do, wou Terraine kaaft gi ware schonn, wou jo déi urspréinglech Variant vum Contournement sollt kommen, do hat de Stat scho vill Terrain kaaft gehat, dee wäerte mer notzen. Dat heescht, d'Gemeng Suessem wäert hei vun enger Vergréisserung vun hirem Erhuelungsgebitt profitéieren, well mer dat wäerte maachen, fir ze kompenséiere par rapport zum Projet, dee mer hei bauen.

Also, ech mengen, mir sinn, wéi gesot, hei, bei esou engem Projet, esou virbildlech virgaangen, ech weess net, ech géif mer wënschen, datt mer dat an Zukunft ëmmer géife maachen. A mir gesi jo och, wann een d'Prozeduren uerdentlech respektéiert, da kënnt ee mam Projet och derduerch. Et komme jo nach komplizéierter an Zukunft, vun alle Varianten.

An ech wëll iwwregens och soen, mir schwätzen hei ëmmer nëmmen iwwert de Stroossebau am Zesummenhang mat Konflikt mat Ëmwelt: Och de Schinnebau huet Konflikt mat Ëmwelt. Wa mer d'Beetebuerger Streck verduebelen am Schinnebau, do soll jo awer kee mengen, do géif kee Bam ewechgeholl ginn. Do ginn och Beem ewechgeholl. An do hu mer och Konflikter an do hu mer och Emprisësträit mat Proprietairen an esou weider. Dat ass net anescht bei enger Schinn wéi bei enger Strooss, déi gebaut gëtt. Duerfir, bei enger Strooss, weess ech, dat ass heiansdo e bësse méi einfach, oder zumindest menge Verschiddener, et wär méi einfach, domadder ze polemiséieren.

Wéi gesot, heizou stinn ech zu 100%, well ech zu 100% iwwerzeegt sinn, datt dee Projet hei richteg ass a wichteg ass. An ech muss och soen, déi Motioun, déi hei deposéiert ginn ass, déi entsprécht zu 100% deem, wat ech an de Plan-sectoriellen an de Beschreiwunge gemaach hunn an och bis elo ëmmer gesot hunn. Duerfir hunn ech och kee Problem domadder, huet d'Regierung kee Problem domadder, datt d'Chamber déi Motioun hei unhëlt.

Ech wollt dann awer och nach eppes soen zu der Landesplanung: Natierlech muss ee konsequent Landesplanung maachen an natierlech geet et drëms, ze kucken, datt mer fir d'Zukunft d'Landesplanung esou ausriichten, datt déi Feeler, déi an der Vergaangenheet geschitt sinn, net méi geschéien. Mä et kann een net mat der Landesplanung Saache réckgängeg maachen, déi an der Vergaangenheet geschitt sinn. Dat ass relativ schwiereg, kann ech Iech verroden.

Vläicht huet jo iergendee vun Iech, deen hei dat wëllt maachen, d'Chance, déi nächst fënnef Joer dat ze maachen. Ech wënsche vill Gléck! Ech beobachten dat da mat enger gewëssener Rou aus der Distanz, wann dat da sollt een anere si wéi ech, deen dann deen Exercice probéiert. An ech wënschen op alle Fall bonne Chance derbäi. Ech soen em awer haut schonn, wéi d'Resultat wäert sinn: Dat wäert net ganz concluant sinn!

Mä d'Landesplanung spillt eng wichteg Roll fir d'Zukunft. An zwar musse mer kucken, datt mer effektiv d'Fonctionalitéite vun der Gesellschaft méi no beienee bréngen. Mir musse kucken, datt mer esou entwéckelen, datt mer op deene Sträng entwéckelen, wou mer elo Infrastrukture gebaut hunn an nach wäerten ausbauen an esou weider. Dat ass alles jo och dat, wat mer mat deene ganze Reformen, déi mer déi lescht fënnef Joer gemaach hunn an der Landesplanung, wëllen op de Wee bréngen a wou jo och grousse Konsens an der Chamber entre-temps besteet.

Ech hunn net héiere bei der Landesplanungsdebatt, datt hei vill Leit gemengt hunn, si géifen dat elo anescht gesinn. Mä da kommt, mir maachen dat déi nächst Joren! Mir si jo elo op engem gudde Wee. Ech mengen, mir musse just déi Dynamik halen an net erëm eng Kéier vun deem Wee erofkommen, well, ech mengen, da brénge mer et fäerdeg och, eben esou Problematicken anescht an Zukunft kënnen ze léisen, näämlech eben, dass se net entstinn. An dat ass jo ëmmer nach dat Richtegst.

Da sinn nach e puer Froe gestallt ginn iwwer verschidden Ubannungen. Dat Éischt ass de Reamenagement vum Échangeur vu Sanem.

(Interruption)

Pardon, Suessem! Ech wëll soen, datt deen Echangeur Gadderscheier, als Liaison interurbaine mat Haneboesch, do ware mer e bëssen a Verspéidung gerode wéinst Emprisen. Souwisou ass dat… Wéi soll ech Iech soen? Ech hunn an deene leschte Jore jo vill Projete gemaach, dat ass, wat mech am meeschten ëmmer genervt huet a schikanéiert huet, fir un d'Emprisen ze kommen.

An ech soen Iech och, dat hate mer jo och bei der Landesplanung hei diskutéiert an och scho bei aneren Debatten: Mir mussen eng Kéier driwwer diskutéieren, wéi mer mam Droit de propriété privée ëmginn a mat der Utilité publique ëmginn, well och do soen ech deem Nächsten, dee wäert kommen, wann ech et dann net méi sollt sinn, dee wäert déi nämlecht Erfahrunge musse maache wéi ech, datt dat net ëmmer einfach ass a vill Projete Verspéidung kréien, net wéinst dem Environnement an oft Saachen, meeschtens ass dat net de Problem. Den Haaptproblem, meeschtens, bei Projete sinn d'Emprisen, wou mer Schwieregkeeten hunn.

Also, wéi gesot, mä dee Projet leeft; den Turbo-Rond-point, deen duebelen Turbo-Rond-point ass jo entre-temps sou gutt wéi fäerdeg.

An da wëll ech och soen, d'N31 Richtung E44, also d'Biff-Lonkech; och do gëtt et e Projet, do si mer amgaange weider drun ze schaffen. Och do, mengen ech, ass et noutwendeg, datt een deen an der Zukunft eng Kéier baut.

Suivez la Chambre des Députés sur Facebook, Twitter et Instagram

Här President, meng Zäit ass, gesinn ech hei, schonn iwwerschratt. Ech hunn och alles gesot, wat ech ze soen hat.

Nach eng Kéier en décke Merci un d'Chamber, och en décke Merci fir déi Deputéierten, déi d'Regierung an de Minister gelueft hunn. Dat kënnt engem jo och net all Dag vir, mä et deet awer gutt.

Merci!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci. Och well Der amgaange waart, op d'Froen ze äntwerten, mengen ech, war déi noutwendeg Kulanz do. A mir sinn dann elo prett. Den Här Rapporteur, neen?

(Interruption)

Ah jo!

Plusieurs voix.- Et ass eng Madamm!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Neen, den Här Cruchten hat d'Wuert zur Motioun gefrot.

Motion 1

M. Yves Cruchten *(LSAP).-* Jo, Här President, ech hat lech gesot, ech géif d'Wuert nach eng Kéier froen, well…

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Jo.

M. Yves Cruchten *(LSAP).-* …ech „im Eifer des Gefechts", wéi ech lech d'Motioun an de Grapp gedréckt hunn, vergiess hat, lech ze soen, dass se matgedroe gëtt oder matënnerschriwwe gouf vun der Madamm Lorsché an dem Här Hahn an dem Här Schank, déi mat mer an der Kommissioun sinn, an och vum Här Wolter, dee fir seng Partei haut Stellung geholl huet. Dat wollt ech awer nach präziséieren.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci. Dat gesot, si mer, mengen ech, prett, fir de Projet elo ze stëmmen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7284 et dispense du second vote constitutionnel

An d'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo, géif ech soen, eriwwer.

58 Leit hunn um Vott deelgeholl: 56-mol Jo, 2-mol Neen. Domat ass de Projet 7284 ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, M. Aly Kaes, Mme Claudine Konsbruck, M. Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Franz Fayot (par Mme Claudia Dall'Agnol), Claude Haagen (par M. Yves Cruchten) et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Ont voté non: MM. Marc Baum et David Wagner.

Sidd Der dermat d'accord, fir d'Dispens vun zweete Vott ze ginn?

(Assentiment)

Merci. Dann ass och dat decidéiert.

An da géife mer zur Motioun iwwergoen. Ech gi jo dervun aus, dass déi vun der ganzer Chamber oder vun dem Gros vun der Chamber gedeelt ass. An ech géif froen, ob Der dermat d'accord sidd, fir mat Handophiewen driwwer ofzestëmmen?

(Interruptions diverses)

Also, dat, wat ugesot ass, zielt. An ugesot war de Vott iwwert den Ensembel vum Projet de loi. Also, dee Projet de loi ass gestëmmt, ass adoptéiert. A mir hunn d'Dispens vum zweete Vott gefrot. Dat hätte mer selbstverständlech net bei enger Motioun gemaach. Mä et ass besser, wann et gesot ass!

A mir géifen dann zur Motioun iwwergoen.

Vote sur la motion 1

Wie mat der Motioun d'accord ass, ass gebieden, d'Hand ze hiewen. Géigeprouf: Wien ass dergéint? Zwee.

Domat ass d'Motioun 1 adoptéiert.

D'Fro war: Wat fir eng Motioun? Ech hat nëmmen eng Motioun hei.

(Hilarité et interruption)

À moins, dass ech eppes verpasst hätt!

Och dës Motioun ass mat grousser Majoritéit ugeholl.

A mer géifen dann zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour iwwergoen, dem Projet de loi 7198 iwwert d'Kontroll vun de Raschtzäite bei de Camions- a Buschaufferen. An d'Wuert huet d'Madamm Josée Lorsché, d'Madamm Rapportrice.

7. 7198 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 14 février 1955 concernant la réglementation de la circulation sur toutes les voies publiques

Rapport de la Commission du Développement durable

Mme Josée Lorsché *(déi gréng), rapportrice.-* Ech hunn esou lues d'Gewunnecht!

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech maachen et kuerz. Bei dësem Projet de loi geet et drëms, eng Erreur matérielle an eisem Code de la route ze behiewen. Et handelt sech dobäi ëm eng Rei Dispositiounen, déi mam Gesetz iwwert de Contrôle technique vun de Gefierer aus dem Code de la route erausgeholl gi waren an nees mussen dran ageschriwwe ginn, fir déi néideg juristesch Sécherheet ze schafen.

Dës Dispositioune bezéie sech konkret op d'Tachografen, déi a verschiddene Gefierer installéiert sinn, fir d'Rou- an d'Fuerzäiten am Transportsecteur ze erfaassen. Doru gekoppelt sinn och d'Amenden, déi am Fall vum Netrespekt vun de Regelen ufalen.

Well déi europäesch Reglementatioun an deem Beräich geännert huet, ass et och wichteg, souwuel an dësem Projet de loi wéi och am Code de la route ze mentionnéieren, datt dat aalt Reglement ofgeschaaft ginn ass an duerch d'Reglement vun 2014 ersat gouf.

Dat wier et schonn. Deposéiert gouf dëse Projet de loi den 20. Oktober 2017 vum Minister François Bausch. Den 28. November 2017 huet de Statsrot en éischten Avis dozou ofginn. Doran huet e verlaangt, datt d'Agenten, déi d'Qualitéit vun engem Officier de police judiciaire kënnen zougesprach kréien, am Projet de loi mussen definéiert ginn, wat bis dohin net gemaach gi war.

Deem Uleies ass d'Nohaltegkeetskommissioun nokomm, soudatt de Projet de loi am Avis complémentaire vum Statsrot gréng Luucht kritt huet.

D'Chamber de Commerce huet sech hirersäits ganz positiv dozou geäussert, dëst an hirem Avis vum 26. September 2017. Déi zoustänneg Chamberskommissioun huet sech an dräi Sëtzunge mam Projet de loi befaasst an huet mäi Rapport den 12. Juli 2018 eestëmmeg ugeholl, woubäi ech awer nach dem Här Guy Staus vum MDDI e grousse Merci wéilt fir seng Hëllef ausdrécken an lech Merci soe fir d'Nolauschteren, natierlech nees mam Accord vun der grénger Fraktioun.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Ech hunn e puer Wuertmeldungen. Ech géif déi Häre Marco Schank, Yves Cruchten, Gusty Graas an dann och d'Kolleege vun der ADR a vun der Lénker froen, ob dat esou ass, dass Der just wëllt den Accord ginn?

(Assentiment)

Majo, da si mer um Enn vun der allgemenger Diskussioun ukomm.

Prise de position du Gouvernement

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.-* Ech soe Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* A mer sinn elo um Enn vun der Diskussioun schlechthin ukomm a mer géifen zur Ofstëmmung iwwert de Projet 7198 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7198 et dispense du second vote constitutionnel

An d'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen.

An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

(Interruption)

60-mol Jo. Unanimitéit. Domat ass de Projet 7198 ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, M. Aly Kaes, Mme Claudine Konsbruck, M. Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot (par Mme Claudia Dall'Agnol), Claude Haagen (par M. Yves Cruchten) et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps (par M. Gusty Graas), Claude Lamberty, Edy Mertens (par M. André Bauler) et Mme Lydie Polfer (par M. Lex Delles);

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens ze froen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass och dat esou decidéiert.

A mer géifen zum nächste Projet iwwergoen. Dat ass de Projet de loi 7272 iwwert d'Vergréisserung vum Härebierg. An d'Wuert huet elo de Rapporteur, den Här Henri Kox.

8. 7272 - Projet de loi relatif au réaménagement des bâtiments existants et à l'extension de la caserne Grand-Duc Jean au Herrenberg à Diekirch

Rapport de la Commission du Développement durable

M. Henri Kox *(déi gréng), rapporteur.-* Merci, Här President. Effektiv geet et hei ëm e Finanzéierungsprojet, fir d'Kasär Grand-Duc Jean um Härebierg éischtens ze sanéieren an natierlech och eng Rei vu Modernisatiounen ze maachen, an zweetens gëtt et och eng Phas vun der Expansioun.

Dëse Projet huet u sech och scho méi e laange Baart, well effektiv ass schonn 2000 iwwert d'Extensioun an och d'Rehabilitatioun vun der Kasär um Härebierg zu Dikrech diskutéiert ginn. D'Gebaier selwer, d'Kasär ass aus de 50er Joren. An et gouf u sech awer héich Zäit, dass dee Projet elo haut zum Vott gestallt gëtt.

Déi Phasen, déi haut diskutéiert ginn, fir déi Renovatioun ze maachen, baséieren op engem Gesetz vum 19. Mee 2009, wou schonn iwwert déi Institutioun diskutéiert gouf a wat d'Besoinen dovunner sinn. Ech hat virdru gesot, dass 2000 schonn eng Kéier ugefaange gouf, driwwer ze diskutéieren. Awer duerch d'Kris vun 2007/2008 gouf de Projet 2010 zréckgestallt. An dës Regierung huet 2014 de Projet awer erëm erausgeholl, fir en dann endlech ëmzesetzen.

Wichteg ass, dass d'Kasären u sech erweidert ginn. An dat ass och wichteg, well d'zentral Kiche muss erneiert ginn. Déi ass net méi den hygienesche Gesiichtspunkte gerecht ginn, soudass et wichteg ass, dass och do...

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Kolleegen, et ass ganz schwiereg fir de Rapporteur, wann esou vill Gegrommels am Sall ass. Wann ech gelift, nach e bësse Gedold! Den Här Rapporteur huet d'Wuert. Just hien.

M. Henri Kox *(déi gréng), rapporteur.-* Merci, Här President.

Ech wéilt nach eng Kéier drop zréckkommen, dass d'Erweiderung vum Härebierg selwer duerch Parzelle ka gemaach ginn, wou dann eng zentral Kiche kann entstoen an awer och déi néideg sportlech Infrastrukturen, well ech denken, dass och de Fitnesszoustand vun enger Arméi ganz wichteg ass an och do déi néideg Infrastrukturen net méi adequat sinn.

2015 huet d'Arméi finalement e Projet definéiert, wat alles ka gemaach ginn. An ech wëll déi kuerz opzielen, dat si fënnef Punkten:

- éischtens, dass d'Méiglechkeet besteet, dass eben eng Erweiderung ka gemaach ginn an dat kann eben doduerch gemaach ginn, dass de Stat an och d'Gemeng Dikrech eng Rei vun Terrainen niewent der jëtzeger Kasär schonn hunn;

- dass eben de Funktionement vun der Arméi och richteg kann oflafen, mat deenen neien Ufuerderungen un d'Arméi selwer;

- dass e Phasage ka gemaach ginn, Dir kënnt lech jo virstellen, dass dat e (veuillez lire: wichtege) Projet ass, besteeënd Gebaier ze sanéieren, an et ass och wichteg, dat war e véierte Punkt, dass och wärend der ganzer Zäit, wou et nach funktionéiert, och eben e Phasage ka gemaach ginn, ouni dass ze vill Beanträchtegungen an der Kasär selwer sinn;

- dass natierlech sportlech déi Hal (veuillez lire: dass natierlech déi Sportshal) och entspriechend dann ugebaut gëtt. A wéi scho virdru gesot, well mer elo schonn ausserhalb vun der Kasär ginn, do sinn d'Terrainen nach zur Verfügung an eng eventuell Erweiderung ass op deem Site méiglech. Also et ginn eng ganz Rei Erneierungen do.

Ech wëll se just opzielen, well souwuel de Projet de loi wéi och mäi schréftleche Rapport gi méi ausféierlech dorop an. Ech wëll dofir nëmmen déi Haaptpunkten ernimmen. Dass eng nei sportlech Infrastruktur, dass d'Infrastructures administratives och wichteg sinn, déi och erneiert ginn an op d'Besoinen ugepasst ginn. Infrastructures d'instruction: an den alen Hale vun der Sportshal kënnen eng ganz Rei Aktivitéiten dann duerchgefouert ginn, déi méi militäresch Zwecker hunn.

D'Restauratioun an de Loisir hunn ech virdrun ugeschwat, déi sinn accessibel ausserhalb vun der Enceinte vun der Kasär. Dat war och wichteg, dass déi eben och ausserhalb kënne genotzt ginn. Déi medezinnesch Infrastrukture ginn neigemaach. D'Securitéit ass e wichtege Punkt, dat ass och wichteg, wat gemaach gëtt. Dann den Entrepôt, den Entreposage ass wichteg, déi ginn och an dësem Projet neigemaach.

D'Pavillons d'activités syndicales, natierlech muss een och do de Gegebenheete vun haut Rechnung droen, dass och si d'Méiglechkeet hunn, fir sech ze versammelen. An e Pavillon de réserve, falls sech nach aner Méiglechkeeten erginn. An déi néideg Parkplazen a Stationementer fir d'militäresch Gefierer, dat versteet sech vum selwen.

De Finanzement, wéi gesot, ass net näischt: 137 Milliounen Euro sinn am Finanzéierungsprojet virgesi mam Index vu 775,93.

De Projet selwer gouf de 27. Mäerz 2018 deposéiert. E gouf de 26. Juni 2018 vum Statsrot aviséiert. De 4. Juli gouf ech zum Rapporteur vun dësem Projet gestëmmt. An den 12. Juli hu mer de Rapport eestëmmeg an der Chamberskommissioun ugeholl.

Ier ech awer zum Schluss kommen, wëll ech dovu profitéieren, generell awer op d'Sanéierung vun ëffentleche Gebaier nach eng Kéier anzegoen. Hei ass e Site, deen natierlech och Potenzialer huet, fir erneierbar Energien anzesetzen. A mir hunn iwwert d'Joren oft an den Diskussiounen an der Kommissioun iwwert d'Implantatioun vu Fotovoltaik oder anere Méiglechkeete geschwat. Ech mengen, Dir wësst alleguerten, dass an deene leschte Projeten, sief et eng Schoul, siefen et aner Projeten, zum Beispill op der Rockhal, Fotovoltaik implantéiert gouf.

Hei gëtt en Deel vun deenen neie Gebaier och mat Fotovoltaik ausgerüst. Just huet et eis an der Kommissioun a mir selwer och esou geschéngt, wéi wa méi eng Expansioun ka gemaach ginn. An dofir hu mer och an der Kommissioun driwwer diskutéiert. An dee Site ass effektiv en ideal ausgeriichtene Site, fir d'Solarenergie zum Maximum auszenotzen.

An dofir hunn ech eng Motioun proposéiert, déi och vu sämtleche Fraktiounen a politesche Parteien heibanne gedroe gëtt, näämlech dass e Maximum u Fotovoltaik kann ausgenotzt ginn - am Sënn vun der Rifkin-Etüd oder vun der drëtter industrieller Revolutioun, wou mer soen: Okay, de Prosumer, dat ass deen, dee produzéiert a gläichzäiteg verbraucht - an dass mer eben d'Technik vun der Späicherung och op deem Site kënnen notzen.

Dir wësst, firwat den Ausbau bis haut net méiglech war: well d'Stroumleitung vun Dikrech op den Härebierg net ausräichend dimensionéiert ass fir e Réckfloss vun enger vill ze vill grousser Quantitéit un Energie, sief et aus Fotovoltaik oder aner, et kann ee sech jo nach aner Moyene virstellen.

Et ass eng Motioun, déi an d'Richtung geet, fir éischtens e Pilotprojet do ze maachen an zweetens natierlech, wann e Pilotprojet gemaach gëtt, dat och ëmzesetzen, well ech mengen, et ka Modellcharakter hunn net nëmme fir militäresch Zwecker, natierlech, awer insbesondere fir vill Regiounen am Land, vill Dierfer am Land, wéi et méiglech si kann, Energie ze späicheren a gläichzäiteg ze notzen, ouni dass en Netz onbedéngt muss ausgebaut ginn.

Ech wëll och hei nach eng Kéier dovu profitéieren, fir mäi Parteikolleeg Camille Gira nach op

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens:
Luxemburger Wort, Tageblatt, Lëtzebuerger Journal,
Zeitung vum Lëtzebuerger Vollek

Contenu rédactionnel:
Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés
Tél. 466 966-1

Conception, saisie de texte et mise en page:
Polygraphic SA, Esch-sur-Alzette

Concept et coordination générale:
BRAIN & MORE, agence en communication, Luxembourg

Imprimeries:
Saint-Paul Luxembourg SA 2, rue Christophe Plantin L-2988 Luxembourg
Editpress SA 44, rue du Canal L-4050 Esch-sur-Alzette

engem Punkt ze honoréieren, well d'Iddi, fir méi Fotovoltaik op ëffentleche Gebaier ze implantéieren, war u sech bei him gewuess, fir iwwert de Fonds climat och Suen zur Verfügung ze stellen, fir ebe Modellcharakter ze hunn fir d'Privatleit: Hei, et ass méiglech. A wann de Stat net selwer virgeet, wie soll et soss maachen? An dofir ass et wichteg an dofir sinn ech frou, dass och hei d'Majoritéit oder alleguerten d'Parteien hei an der Chamber déi Motioun matdroen.

An dofir, Här President,...

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci.

M. Henri Kox *(déi gréng), rapporteur.-* ... hei ass d'Motioun.

Motion 1

Dans le cadre du projet de loi n°7272 relatif au réaménagement des bâtiments existants et à l'extension de la caserne Grand-Duc Jean au Herrenberg à Diekirch

La Chambre des Députés,

- vu les divers engagements que le Luxembourg a pris aussi bien au niveau national qu'international dans les domaines de la protection du climat et des énergies renouvelables;

- vu que ces engagements demandent également d'utiliser au maximum le potentiel domestique des énergies renouvelables non encore exploitées jusqu'à présent;

- vu les recommandations de l'étude stratégique de la «Troisième Révolution Industrielle», dite Rifkin, ainsi que le projet de loi 7266 (projet de loi modifiant la loi modifiée du 1er août 2007 relative à l'organisation du marché de l'électricité) sur la production d'énergie et sa consommation directement sur place («Prosumer»);

- vu les travaux prévus dans le cadre du projet de loi en question et constatant que les bâtiments au Herrenberg sont orientés de façon optimale pour l'exploitation de l'énergie solaire;

- sachant qu'il n'est pas prévu de renforcer le système d'alimentation électrique du site en question et que partant une alimentation du réseau électrique par l'électricité produite au Herrenberg n'est pas possible à court terme,

invite le Gouvernement

- à faire élaborer dans le cadre du projet de réaménagement et d'extension une étude de faisabilité pour une exploitation maximale du potentiel d'énergie solaire du site;

- à réaliser sur la base de cette étude un projet pilote «Prosumer» ayant pour objectif d'analyser les possibilités de stocker et de consommer sur place l'énergie électrique produite à partir de l'énergie solaire.

(s.) Henri Kox, Yves Cruchten, Gusty Graas, Aly Kaes, Fernand Kartheiser, Marco Schank, David Wagner.

An ech hat, mengen ech, alles zum Gesetz scho gesot. De Rescht steet alles am Gesetzesprojet selwer respektiv a mengem schréftleche Rapport. An ech wëll awer och gläichzäiteg souwuel d'Motioun guttheesche vun der grénger Fraktioun wéi och de Projet selwer ënnerstëtzen.

An ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci och dem Här Rapporteur. Den Här Aly Kaes kritt d'Wuert.

Discussion générale

M. Aly Kaes *(CSV).-* Jo, Merci, Här President. Merci dem Rapporteur fir säin exzellente schréftlechen a mëndleche Rapport. En huet de Projet am Detail virgestallt, mengen ech, e Projet, wou et drëm geet, weiderzefuere mat der Konsolidéierung respektiv der Erweiderung vum Härebierg, vun den Infrastrukture vun eiser Arméi, Infrastrukturen, déi u sech gebaut gi sinn an de 50er Joren. A mir wëssen alleguerten, datt u ville Beräicher näischt méi oder net méi fundamental geschafft ginn ass.

2009 sinn zwar zwee Projeten hei an der Chamber vottéiert ginn. Engersäits ass de Génie civil, dat heescht d'Infrastructures techniques primaires, fir ronn 20 Milliounen hei vottéiert ginn an ëmgesat ginn. Des Weideren ass och en Hall logistique vu bal 60 Milliounen um Härebierg realiséiert ginn, wat enorm wichteg war, well et war an deem Beräich wierklech onméiglech, fir nach all déi vill Saachen ze stockéieren, déi awer musse bei enger Arméi stockéiert ginn.

Et ass also kloer, datt dat schonn zwee wichteg Schréck waren. Ech wëll awer och drun erënneren, datt do virdru schonn eng Kéier och e wichtegt Element awer realiséiert ginn ass, näämlech wéi d'Quell an der Rue Clairefontaine komplett neigemaach ginn ass, fir den Härebierg mat Waasser ze versuergen, wat och, mengen ech, awer ganz wichteg ass.

Et ass natierlech kloer, datt all déi Infrastrukturen, ob dat um sportleche Plang, um medezinnesche Plang, an der Versuergung, an der gastronomescher Versuergung, kann ee soen, ass, dat heescht, um Härebierg gëtt ganz gutt gekacht, mä awer zënter enger Zäit net méi konform an där Hisiicht, datt déi Infrastruktur, déi do zur Verfügung steet, einfach net méi deem entsprécht (veuillez lire: deem entsprécht, wat velaangt ass). Duerfir ass et also och wichteg, datt an deem Beräich eppes kënnt.

An als Gewerkschaftler ass et och normal, datt ee seet: „Jo, et ass wichteg, datt och d'Personalvertriedung déi entspriechend Infrastrukture kritt, fir kënnen hir Aarbecht ze maachen." Alles dat, mengen ech, ass ganz wichteg. An et muss een einfach soen: Wa mir wëllen eiser Aufgab an der NATO an doriwwer eraus gerecht ginn an all eis Missiounen esou erfëllen, wéi mer se dobaussen erfëllen - a ganz gutt erfëllen a mir kréien ëmmer erëm ganz gutt Kritik als Land, datt eis Zaldotinnen an eis Zaldoten do eng exemplaresch Aarbecht an deene Missioune maachen -, dann ass et och normal, datt si mussen déi entspriechend Infrastruktur hunn, fir sech kënnen op all déi Missioune virzebereeden.

An da verstitt Der jo, datt d'Nopeschgemeng déi, ech soen ëmmer, heiansdo oder ganz dacks am militäreschen Zoustand ass, well dann natierlech eng Rei Übungen op eisem Territoire geschéien,...

(Brouhaha)

...op jidde Fall frou ass, datt och nach eng Kéier en Transfer aus der Stad Lëtzebuerg vum État-major op Dikrech geschitt ass an datt alles dat zu Dikrech investéiert gëtt. Woumadder u sech et sécher ass, datt och an der laanger Zukunft den Härebierg den Härebierg bleift, dat heescht, eis Arméi zu Dikrech bleift. An duerfir sinn, mengen ech, d'Nordstad, Dikrech speziell, mä d'Nordstad an och den Noper ganz kloer immens frou, datt dat de Fall ass. An dat kënnt ganz sécher eiser Ekonomie an der Regioun zegutt. An duerfir ass et och kloer, datt u sech déi Partei, an där ech sinn, näämlech d'CSV, ganz gären dee Projet hei voll a ganz ënnerstëtzt.

(Hilarité)

Ech wollt awer och nach soen, de Rapporteur huet nach eng Motioun presentéiert, wou e vu Fotovoltaik geschwat huet. Jo, ech soen ëmmer als e bëssen de Papp vum Chauffage aux copeaux de bois, der Holzhackschnitzelfeuerungsanlage,...

(Hilarité)

...wéi dat esou schéin heescht op Däitsch - jo, vill Leit kréien dat net esou richteg eraus, mä wann een Übung huet, da geet dat -,...

(Brouhaha)

...datt awer och hei zwou Chaudièren agebaut gi vun zweemol 500 Kilowatt an datt dat awer wichteg ass, fir och direkt an der Regioun déi néideg Energie ze huelen an och an deem Beräich vun den erneierbar Energien ze investéieren. A selbstverständlech ass et eng gutt Iddi, wa mer et fäerdegbréngen, och esou vill Fotovoltaik wéi méiglech op den Daach ze leeën.

Dat gesot, soen ech villmools Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci gesot. A fir déi, déi op déi rout Faarf beim Här Kaes higewisen hunn, den Här Kaes huet och zur Motioun geschwat.

Plusieurs voix.- Ah!

M. Aly Kaes *(CSV).-* Okay. Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Voilà.

(Hilarité)

Den Här Cruchten huet d'Wuert.

M. Yves Cruchten *(LSAP).-* Merci, Här President. Ech kann et vill méi kuerz maache wéi den Här Kaes. Mä am Kär wäert ech awer genau datselwecht soen. Natierlech soe mir dem Här Kox villmools Merci fir säi gudde Rapport, an deem en, mengen ech, alles erkläert huet, wat ze soe war, souwuel an deem schréftlech wéi och deem mëndlechen.

Et ass fir eis Partei selbstverständlech, dass mer gären hätten, dass eis Zaldoten, ob Volontären oder och d'Beruffszaldoten, gutt ënnerbruecht sinn, dass déi an anstännegen an adequaten Installatioune kënnen hiren Déngscht verriichten.

Mir sinn och der Meenung, dass dat doten e sënnvolle Bäitrag zu deem sougenannten Effort de défense ass. An duerfir kënne mir ganz gären dësem Projet zoustëmmen.

Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci. Dann ass et um Här Graas.

Plusieurs voix.- Ah!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Ah! Dir hutt se erëmfonnt.

(Brouhaha)

M. André Bauler *(DP).-* Dës Kéier huet e seng Ried.

M. Gusty Graas *(DP).-* Här President, Dir Dammen an Dir Hären, brauch e Land eng Arméi?

(Hilarité)

Wéi Lëtzebuerg? Wéi Lëtzebuerg?

Une voix.- Ah!

M. Gusty Graas *(DP).-* Fir d'Demokratesch Partei ass dat eng ganz kloer Saach. Jo, mir stinn dozou, datt Lëtzebuerg eng Arméi brauch. Natierlech net, fir Kricher ze féieren, mä virun allem fir sech fir solidaresch an humanitär Grënn ze engagéieren.

Duerfir brauche mer och gutt Infrastrukturen. An ech wëll hei op de Rapport vun der Cour des comptes hiweise vum 4. Mee 2016. An do hat se geschriwwen: «La Cour recommande donc d'accélérer la réalisation des projets de rénovation des bâtiments en question afin de mettre à disposition du personnel concerné des infrastructures modernes et adaptées aux exigences du métier exercé.» Ech mengen, mat dësem Gesetz droe mer deem ouni Zweifel Rechnung.

Datt den Härebierg ouni Zweifel en Nohuelbedarf huet, dat mierkt een, wann een e bëssen duerch déi aktuell Installatioune geet, da gesäit een, datt do de Geescht aus de 50er Joren nach ëmmer do ass. An duerfir ass et och richteg, datt mer haut dës Decisioun huelen.

Et sinn eng Rei wichteg Infrastrukturen, déi erneiert gi respektiv och nei gebaut ginn. Ech wëll net op déi eenzel elo agoen, déi sinn hei schonn am Detail presentéiert ginn.

Vläicht déi eng oder déi aner Remark nach. Ënner anerem iwwert d'Verwaltungsgebai, wou jo elo soll en Deel vum État-major och op Dikrech kommen, do kommen ech nach eng Kéier zréck op déi Diskussioun, déi mer och hei haten am Kader vun der Diskussioun iwwer grouss Projete vun Infrastrukturen.

Deemools hat d'Demokratesch Partei sech relativ reservéiert gewise vis-à-vis vum Bâtiment St Louis an der Escher Strooss, wou et iergendwéi ugeduecht war, do den État-major ënnerzebréngen. Mir bleiwen nach wie vor der Meenung, datt dat net onbedéngt déi beschten Iddi ass. Dat soll awer vläicht nach eng Kéier iwwerluecht ginn.

Mir sinn och der Meenung, datt d'Lëtzebuerger Arméi haut beschtméiglecht modernt Material brauch. Mir hu wichteg Aufgaben ze erfëllen um internationalen Niveau, sief dat um Niveau vun der NATO, sief dat um Niveau vun aneren Organisatiounen. Duerfir ass deen Entreposage, deen elo virgesinn ass, och ganz wichteg. D'medezinnesch Versuergung ass eng vun den Haaptviraussetzungen, fir datt mer gutt, fit Zaldoten hunn. A wa mer vu fitten Zaldote schwätzen, denke mer natierlech direkt un de Sport. Datt hei eng nei Sportshal amenagéiert gëtt, ass ganz richteg, datt se och zum Deel kann zur Verfügung gestallt gi fir d'Veräiner, fir aner Manifestatiounen, ass ouni Zweifel eng ganz gutt Saach.

Mir haten dann d'Diskussioun an der Kommissioun iwwert d'Notzung vun alternativer Energie. De Rapporteur, den Henri Kox, deem ech Merci soe fir säi Rapport, ass scho méi dorop agaang. Mir als DP hunn déi Motioun ënnerstëtzt. Mir sinn der Meenung, datt muss gekuckt ginn, fir déi Méiglechkeeten, déi do bestinn, och auszenotzen.

Wann een iwwert d'Zukunft vun der Lëtzebuerger Arméi schwätzt, dann ass een natierlech ganz séier, wéi gesot, bei den Infrastrukturen. An doweinst ass dat fir eis eng Selbstverständlechkeet, datt mer dat haut matënnerstëtzen.

De Site Härebierg soll vun eiser Säit aus net a Fro gestallt ginn, well do jo nach d'Méiglechkeete vun Extensioun bestinn.

Ech wëll awer zum Schluss dach trotzdeem eng kleng Kritik hei maachen. Mir haten d'Fuerderung an der Kommissioun gestallt, datt den État-major soll an d'Kommissioun kommen, datt den État-major och soll seng Meenung zu dësem Projet äusseren. Dat ass leider net geschitt. Dat bedauere mer e bëssen, well dat hei awer e wesentleche Projet ass. Ech weess, datt natierlech am Virfeld a bei der Ausaarbechtung vun all de Pläng a vun de Realisatiounen ëmmer eng enk Zesummenaarbecht do war. Mä fir eis als Deputéiert wier et awer net onwichteg gewiescht, wa mer hätte kënnen deen Dialog do an der Kommissioun féieren. Déi Propos vu menger Partei ass net respektéiert ginn. Nichtsdestotrotz brénge mer selbstverständlech den Accord.

Ech wëll och nach eng Kéier drop hiweisen, wat mer schonn am Wahlprogramm 2013 geschriwwen haten: „Die DP will eine ganze Reihe von Infrastrukturen der Armee instand setzen, die definitiv nicht mehr den nötigen Standards entsprechen (Krankenstation, Kantine und so weiter)." D'DP hat also deemools eng Wäitsiicht an huet haut Wuert gehalen. An doweinst ginn ech selbstverständlech den Accord.

Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci och. Dann huet d'Wuert den Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).-* Majo villmools Merci, Här President. An och e grousse Merci un de Rapporteur, fir unzefänken.

Mir schwätzen hei iwwer Militärinstallatiounen, déi wäit iwwer 60 Joer al sinn. Ech erënnere mech, ech sinn agezu ginn de 16. August 1978, dat ass schonn e gewëssenen Zäitraum hier. A wann ech haut iwwert den Härebierg ginn, da mengen ech, datt ech meng Ronnen haut kéint do esou maachen, wéi ech se fréier gemaach hunn. Et huet sech praktesch näischt verännert.

An dee Souvenir, deen ech hunn, wann een do ass, dee weist eigentlech, wéi d'Lëtzebuerger Politik mat der Kasär ëmgaangen ass a wéi ee Stellewäert d'Arméi hat. Wann ee wierklech déi Zaldote respektéiert, déi douewe sinn, all déi Militärpersounen, déi douewe sinn, hir Aarbecht, hiren Engagement fir d'Land, da léisst een eng Installatioun wéi déi do net 60 Joer laang onverännert.

Dat ass eng Kritik, déi dës Regierung net trëfft, mä déi Regierunge virdrun, déi haut hei optrieden an däitlech grouss Wierder fannen iwwert de Wäert vun der Kasär a vun der Arméi an iwwert d'Regioun. Mä da froen ech mech: Firwat huet eng CSV, déi esou laang an der Regierung war an esou dacks de Verdeedegungsminister hat, ni de Courage gehat an ni deen